

Rzeczpospolita Polska

Ministerstwo Finansów

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej

Warszawa, 1 lutego 2010 r.

DO2/9013/14/21/MCD/10/647

Pan
Dirk Ahner
Dyrektor Generalny
Dyrekcja Generalna
ds. Polityki Regionalnej

Komisja Europejska
Avenue de Tervueren 41
B-1049 Brussels
Belgium

Uprzejmie informuję, iż Instytucja Audytowa przeprowadziła audyt systemów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego. Audyt przeprowadzony został w okresie od lipca 2009 do stycznia 2010 r. W załączeniu przekazuję sprawozdanie z audytu systemu.

Jednocześnie, na podstawie badania, którego wyniki zostały przedstawione w sprawozdaniu, wyrażam opinię, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego CCI 2007 PL 16 1 PO 014 były zgodne z odpowiednimi wymaganiami art. 58–62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i sekcji 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 i funkcjonowały skutecznie, tak, aby dostarczyć racjonalne zapewnienie, że deklaracje wydatków przedstawione Komisji są poprawne, i tym samym racjonalne zapewnienie, że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe, z wyjątkiem następujących kwestii:

Instytucja Zarządzająca oceniona została w kategorii nr 2 ze względu na ocenę kluczowego wymogu kontrolnego nr 7 (*Właściwe działania zapobiegawcze i korygujące w sytuacji wykrycia błędów systemowych przez Instytucję Audytową*).

Powodem uznania, że te aspekty systemu nie spełniały wymogów, są niewystarczające procedury w zakresie działań zapobiegawczych i korekcyjnych w sytuacji wykrycia błędów systemowych.

Pozostałe instytucje zaangażowane w realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego zostały ocenione w następujących kategoriach:

IC – system działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne (kategoria nr 1 zgodnie z wytyczną COCOF nr 08/0019/01-EN).

IPOC – system działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne (kategoria nr 1 zgodnie z wytyczną COCOF nr 08/0019/01-EN).

W związku z powyższym, system zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego został oceniony w kategorii nr 2.

Powyższa ocena opiera się wyłącznie o wyniki audytu systemu i może ulec zmianie po przeprowadzeniu audytu operacji. Audyt operacji zostanie przeprowadzony do 30 czerwca 2010 i będzie dotyczyć wydatków zadeklarowanych do Komisji Europejskiej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

Ostateczna Opinia na temat działania systemów zarządzania i kontroli utworzonych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego zostanie przedstawiona w sprawozdaniu rocznym i opinii sporządzonych do 31 grudnia 2010 r. (art. 62 ust. 1 lit d) rozporządzenia 1083/2006).

PODSEKRETARZ STANU
Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej

Andrzej Parafianowicz

Do wiadomości:

1. Jego Ekszelencja Pan Jan Tombiński – Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Stałe Przedstawicielstwo RP przy Unii Europejskiej Avenue de Tervuren 282-284, 1150 Bruksela, Belgia

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
GENERALNY INSPEKTOR KONTROLI SKARBOWEJ

DOZ/9013/14/21/MCD/10/644

**Sprawozdanie z audytu systemu
zarządzania i kontroli
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Podlaskiego**

(NR KODU CCI 2007 PL 16 1 PO 014)

Warszawa, styczeń 2010 r.

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1 CEL SPRAWOZDANIA.....	3
1.2 ZAKRES SPRAWOZDANIA.....	4
1.3 ORGAN ODPOWIEDZIALNY ZA SPORZĄDZENIE SPRAWOZDANIA.....	4
1.4 NIEZALEŻNOŚĆ INSTYTUCJI AUDYTOWEJ.....	4
1.5 PODSUMOWANIE ISTOTNYCH USTALEŃ	5
2. METODYKA I ZAKRES PRAC AUDYTOWYCH.....	7
2.1 RAMY CZASOWE AUDYTU	7
2.2 ZAKRES WYKONANYCH PRAC.....	7
2.3 ZAKRES PRAC WYKONANYCH W ODNIESIENIU DO KRAJOWEGO SYSTEMU INFORMATYCZNEGO.....	9
3. WYNIKI OCENY.....	14
3.1 INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA	14
3.1 INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA	48
3.3 INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA W CERTYFIKACJI	50
4. WYKAZ SKRÓTÓW	53

1. WSTĘP

1.1 CEL SPRAWOZDANIA

Art. 62 ust. 1 lit. a *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999¹*, nakłada na Instytucję Audytową obowiązek prowadzenia audytów w celu weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli programu operacyjnego.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. d *rozporządzenia 1083/2006* do dnia 31 grudnia każdego roku w latach 2008-2015 Instytucja Audytowa jest zobowiązana do:

- 1) przedłożenia Komisji rocznego sprawozdania audytowego, przedstawiającego wyniki audytów przeprowadzonych w okresie poprzednich 12 miesięcy, zakończonym dnia 30 czerwca danego roku, zgodnie ze strategią audytu dla programu operacyjnego oraz informującego o wszelkich brakach wykrytych w systemach zarządzania i kontroli programu;
- 2) wydawania opinii, na podstawie kontroli i audytów przeprowadzonych na jej odpowiedzialność, w kwestii tego, czy system zarządzania i kontroli funkcjonuje skutecznie, tak aby dawać racjonalne zapewnienie, że deklaracje wydatków przedstawione Komisji są prawidłowe, oraz aby dawać tym samym racjonalne zapewnienie, że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe.

System zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego (RPO WPo) oparty jest na przepisach *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.*

Sprawozdanie przedstawia zakres i wyniki czynności sprawdzających wykonanych przez pracowników Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej Ministerstwa Finansów w Departamencie Instytucji Certyfikującej (pełniącym funkcję Instytucji Certyfikującej) w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego (MRR), a także czynności sprawdzające wykonane przez inspektorów i pracowników Urzędu Kontroli Skarbowej w Białymstoku w Zarządzie Województwa Podlaskiego (pełniącym funkcję Instytucji Zarządzającej RPO WPo) oraz u Wojewody Podlaskiego (pełniącego funkcję Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji RPO WPo).

¹ Dz.U.UE.L.06.210.25

1.2 ZAKRES SPRAWOZDANIA

Sprawozdanie obejmuje wyniki prac audytowych będących podstawą oceny systemów zarządzania i kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ustanowionego w niżej wymienionych instytucjach:

- Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym – Zarząd Województwa Podlaskiego;
- Instytucji Certyfikującej - Departament Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego oraz
- Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji - Wojewoda Podlaski.

1.3 ORGAN ODPOWIEDZIALNY ZA SPORZĄDZENIE SPRAWOZDANIA

Wykonywanie zadań instytucji odpowiedzialnej za przeprowadzenie audytu systemu zostało powierzone Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej, który pełni funkcję Instytucji Audytowej dla programów operacyjnych. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów oraz 16 urzędów kontroli skarbowej (w szczególności Urzędu Kontroli Skarbowej w Białymstoku w odniesieniu do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego). Jest on również odpowiedzialny za zatwierdzenie przedmiotowego sprawozdania, które jest opracowywane przez pracowników Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej Ministerstwa Finansów.

1.4 NIEZALEŻNOŚĆ INSTYTUCJI AUDYTOWEJ

Zgodnie z art. 59 rozporządzenia 1083/2006, Instytucja Audytowa powinna być funkcjonalnie niezależna od Instytucji Zarządzającej i od Instytucji Certyfikującej.

Funkcję Instytucji Audytowej oraz organu odpowiedzialnego za przeprowadzenie audytu systemu pełni Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, usytuowany w strukturze Ministerstwa Finansów, który jest organem niezależnym od ww. instytucji zaangażowanych we wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego (RPO WPo).

Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej (DO) w Ministerstwie Finansów oraz urzędy kontroli skarbowej, wykonujące zadania Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, są niezależne od ww. instytucji wyznaczonych do wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego (RPO WPo.)

1.5 PODSUMOWANIE ISTOTNYCH USTALEŃ

Audyt systemów dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego, został przeprowadzony zgodnie ze *Strategią audytu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego* (wersja 3).

Czynności sprawdzające dotyczyły wszystkich priorytetów i wszystkich kluczowych wymogów kontrolnych RPO WPo. W trakcie audytu systemu sprawdzono również wdrożenie rekomendacji wydanych w ramach audytu zgodności (follow-up).

Na podstawie badania, którego wyniki zostały przedstawione w niniejszym sprawozdaniu, wyrażam opinię, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego (CCI 2007 PL 16 1 PO 014) były zgodne z odpowiednimi wymaganiami art. 58–62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i sekcji 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 i funkcjonowały skutecznie, tak, aby dostarczyć racjonalne zapewnienie, że deklaracje wydatków przedstawione Komisji są poprawne, i tym samym racjonalne zapewnienie, że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe, z wyjątkiem następujących kwestii:

Instytucja Zarządzająca oceniona została w kategorii nr 2 ze względu na ocenę kluczowego wymogu kontrolnego nr 7 (*Właściwe działania zapobiegawcze i korygujące w sytuacji wykrycia błędów systemowych przez Instytucję Audytową*).

Powodem uznania, że te aspekty systemu nie spełniały wymogów, są niewystarczające procedury w zakresie działań zapobiegawczych i korekcyjnych w sytuacji wykrycia błędów systemowych [3.1.7.1].

Pozostałe instytucje zaangażowane w realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego zostały ocenione w następujących kategoriach:

IC – system działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne (kategoria nr 1 zgodnie z wytyczną COCOF nr 08/0019/01-EN Guidance document on a common methodology for the assessment of management and control systems in the Member States (2007-2013 programming period)).

IPOC – system działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne (kategoria nr 1 zgodnie z wytyczną COCOF nr 08/0019/01-EN Guidance document on a common methodology for the assessment of management and control systems in the Member States (2007-2013 programming period)).

Ocena systemu zarządzania i kontroli przeprowadzona została zgodnie z wytycznymi KE COCOF 08/0019/01-EN Guidance document on a common methodology for the assessment of management and control systems in the Member States (2007-2013 programming period).

W związku z powyższym, system zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego został oceniony w kategorii nr 2.

Wszystkie obszary wymagające usprawnień zostały opisane w rozdziale nr 3.1 i 3.3.

Stan wdrożenia wydanych zaleceń będzie przedmiotem monitorowania w trakcie następnego audytu systemów zarządzania i kontroli.

Powyższa ocena opiera się wyłącznie o wyniki audytu systemu i może ulec zmianie po przeprowadzeniu audytu operacji. Audyt operacji zostanie przeprowadzony do 30 czerwca 2010 r. i będzie dotyczyć wydatków zadeklarowanych do Komisji Europejskiej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

Ostateczna Opinia na temat działania systemów zarządzania i kontroli utworzonych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego zostanie przedstawiona w sprawozdaniu rocznym i opinii sporządzonych do 31 grudnia 2010 r. (art. 62 ust. 1 lit d) rozporządzenia 1083/2006).

2. METODYKA I ZAKRES PRAC AUDYTOWYCH

2.1 RAMY CZASOWE AUDYTU

Czynności audytowe prowadzone były w terminie od lipca 2009 r. do stycznia 2010 r.

2.2 ZAKRES WYKONANYCH PRAC

Audyt systemu zarządzania i kontroli był realizowany w Instytucji Zarządzającej (IZ), Instytucji Certyfikującej (IC) oraz w Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji (IPOC) w oparciu o program audytu i program kontroli opracowany między innymi na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej.

W trakcie audytu systemu zarządzania i kontroli RPO WPo w Instytucji Zarządzającej (IZ) badano kluczowe elementy systemu zarządzania i kontroli w celu stwierdzenia m. in. czy:

- został zapewniony właściwy podział funkcji;
- procedury dotyczące wyboru projektów są adekwatne;
- wytyczne i informacje dla beneficjentów są odpowiednie;
- istnieją odpowiednie kontrole zarządcze;
- istnieje odpowiednia ścieżka audytu;
- zapewniono wiarygodne skomputeryzowane systemy księgowości i rachunkowości, monitorowania i sprawozdawczości (Krajowy System Informatyczny);
- podejmowane są odpowiednie działania zapobiegające i korygujące w przypadku wykrycia błędów systemowych.

W Instytucji Certyfikującej (IC) oraz w Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji (IPOC) zostały przeprowadzone czynności audytowe w celu ustalenia, czy:

- został zapewniony właściwy podział funkcji;
- istnieje odpowiednia ścieżka audytu i skomputeryzowane systemy informatyczne;
- istnieją odpowiednie mechanizmy zapewniające wiarygodność i rzetelność poświadczenia;
- istnieje rzetelna ewidencja kwot podlegających procedurze odzyskiwania;
- procedury odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych są adekwatne.

W trakcie audytu systemu wykorzystywane były następujące techniki:

- analiza przepisów prawnych, procedur, wytycznych, instrukcji i programów operacyjnych;
- rozmowy i wywiady z kierownictwem oraz pracownikami instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu;
- testy przeglądkowe (w tym testy walk-through).

W zakresie wykonanych prac dokonano przeglądu i oceny następujących dokumentów:

- Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;
- Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych;
- Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych;
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych;
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. w sprawie udzielania pomocy na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych;
- Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013;
- dokumentu Wymierzanie korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE;
- Wytycznych do określania korekt finansowych nakładanych na wydatki ponoszone z funduszy strukturalnych lub z Funduszu Spójności w przypadku naruszenia przepisów prawa zamówień publicznych COCOF 07/0037/03;
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2007-2013;
- Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WPO na lata 2007 – 2013;
- Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013;
- Wytycznych w zakresie procedury odwoławczej dla wszystkich programów operacyjnych;
- Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej;
- Wytycznych w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych;
- Wytycznych w zakresie informacji i promocji;
- Strategii komunikacji funduszy europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007 – 2013,
- Wytycznych w zakresie trybu dokonywania płatności i rozliczeń;

- Wytycznych w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód;
- Wytycznych w zakresie korzystania z pomocy technicznej;
- Wytycznych w zakresie sposobu postępowania w razie wykrycia nieprawidłowości w wykorzystaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013;
- Podręcznika Beneficjenta Jak przygotować i realizować projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 z marca 2008 r.
- Wytycznych dotyczące komitetów monitorujących;
- Wytycznych w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym;
- Wytycznych nr 6 w zakresie ewaluacji programów operacyjnych na lata 2007-2013;
- Wytycznych nr 2 w zakresie szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego;
- Wytycznych w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych, zgodnych z art. 28 ust. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- Wytycznych w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach NSRO na lata 2007-2013;
- Wytycznych w zakresie sprawozdawczości;
- Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku;
- Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013;
- Rocznej Plan Działań Pomocy Technicznej na rok 2009 w ramach RPOWP (część C. pkt 3) Planu Szkoleń;
- Decyzji o dofinansowanie Rocznej Plan Działań Pomocy Technicznej na rok 2009 ze środków EFRR w ramach RPO WPo;
- Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013;
- Uchwały Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie ogłaszania naboru wniosków o dofinansowanie;
- instrukcji wykonawczych zatwierdzonych przez właściwą instytucję;
- raportów z audytów/kontroli zewnętrznych/z lat ubiegłych;
- rekomendacji i ustaleń z audytu zgodności RPO WPo;
- dokumentacji projektów wybranych do testów;
- stwierdzonych nieprawidłowości.

2.3 ZAKRES PRAC WYKONANYCH W ODNIESIENIU DO KRAJOWEGO SYSTEMU INFORMATYCZNEGO

W dniach 8-30 czerwca 2009 roku przeprowadzono w Ministerstwie Finansów i Ministerstwie Rozwoju Regionalnego badanie stanu wdrożenia zaleceń wydanych przez Instytucję Audytową w Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (wrzesień 2008) oraz badanie środowiska

informatycznego Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13 w zakresie zmian, jakie nastąpiły od zakończenia audytu zgodności.

W powyższym zakresie zbadano:

- status i sposób wdrożenia rekomendacji wydanych przez Instytucję Audytową w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008);
- architekturę systemu KSI;
- zabezpieczenia w miejscu przetwarzania danych, tj. serwerowni;
- środowisko monitorujące system;
- moduł SIMIK XML, służący do importu danych z Lokalnych Systemów Informatycznych do KSI;
- wykonywanie kopii zapasowych KSI;
- system KSI SIMIK 07-13 odnośnie zalecanych modyfikacji, w tym:
 - w zakresie stosowanej w systemie numeracji umów (decyzji);
 - w zakresie importu pliku XML z wnioskiem o dofinansowanie.

W zakresie wykonanych prac dokonano przeglądu, oceny i funkcjonowania:

- procedury *Zasady aktualizacji dokumentacji bezpieczeństwa*;
- *Analizy ryzyka dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*;
- *Dokumentu głównego Polityka bezpieczeństwa KSI SIMIK 07-13*;
- *Instrukcji zarządzania KSI SIMIK 07-13*;
- *Planu ciągłości działania KSI SIMIK 07-13*;
- *Procedury prowadzenia audytu jakości danych gromadzonych w Krajowym Systemie Informatycznym KSI SIMIK 07-13*;
- *Raportu z audytu informatycznego KSI SIMIK 07-13 w zakresie dotyczącym analizy wydajności* – audyt przeprowadzony przez firmę zewnętrzną;
- *Raportu z audytu informatycznego KSI SIMIK 07-13 w zakresie dotyczącym testów penetracyjnych* – audyt przeprowadzony przez firmę zewnętrzną;
- schematu logicznego aktualnej wersji środowiska produkcyjnego oraz środowiska zapasowego i testowego;
- procedury *Aktualizacja słowników KSI SIMIK 07-13*;
- *Procedury aktualizacji infrastruktury KSI SIMIK 07-13*;
- procedury *Opracowanie i aktualizowanie dokumentacji dla Użytkownika KSI (SIMIK 07-13) lub procedur wewnętrznych Wydziału III lub procedur, zaleceń i wytycznych dla odbiorców zewnętrznych*;
- *Wniosku o nadanie/ zmianę uprawnień do KSI SIMIK 07-13*;
- *Procedury backupu KSI SIMIK 07-13*;
- *Planu zarządzania zmianami*;
- *Procedury przenoszenia oprogramowania do środowiska produkcyjnego*;
- *Procedury zarządzania rozwojem w systemie KSI SIMIK 07-13*;
- *Przeprowadzanie okresowych przeglądów kont Użytkowników w bazie produkcyjnej i szkoleniowej*;
- *Procedury przechowywania certyfikatu SSL dla domeny www.0713.simik.gov.pl*;
- *Procedury aktualizacji oprogramowania antywirusowego*;

- *Procedury postępowania z nośnikami informacji w przypadku likwidacji urządzeń komputerowych;*
- *Procedury backupu KSI SIMIK 07-13;*
- *procedury Zastępstwa w Wydziale III;*
- *Procedury usuwania danych z KSI SIMIK 07-13;*
- *Procedury monitorowania usuwania danych z KSI SIMIK 07-13.*

Ponadto, w dniach od 25 września 2009 roku do 9 listopada 2009 roku oraz od 11 do 13 stycznia 2010 roku przeprowadzono w Ministerstwie Finansów i Ministerstwie Rozwoju Regionalnego badanie Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13 oraz środowiska informatycznego, w którym on funkcjonuje.

W trakcie audytu zbadano:

- *Politykę Bezpieczeństwa Informacji dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13;*
- zarządzanie systemami i sieciami;
- zagadnienia kontroli dostępu;
- zabezpieczenia w miejscu przetwarzania danych, tj. serwerowni;
- architekturę systemu KSI;
- moduł SIMIK XML, służący do importu danych z Lokalnych Systemów Informatycznych do KSI;
- zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji;
- zagadnienia zapewnienia ciągłości działania.

W zakresie wykonanych prac dokonano przeglądu, oceny i funkcjonowania następujących dokumentów:

- Dokument główny – *Polityka Bezpieczeństwa Informacji dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*, wersja 2.1 z dnia 29 stycznia 2009 r.;
- *Zasady aktualizacji dokumentacji bezpieczeństwa*, wersja 1.0 z dnia 25 sierpnia 2008 r.;
- Umowa nr C/215/08/RI/B/422 z dnia 18 sierpnia 2008 r. zawarta pomiędzy Ministerstwem Finansów a konsorcjum firm 4 pi Sp. z o.o. i Audytel S.A.;
- Umowa nr C/381/08/RI/B/865 z dnia 20 października 2008 r. zawarta pomiędzy Ministerstwem Finansów i firmą Comp Safe Support S.A.;
- Umowa nr C/785/08/CI/B/1295 z dnia 8 grudnia 2008 r. zawarta pomiędzy Ministerstwem Finansów i firmą ComArch S.A.;
- *Service Desk dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*, wersja 1.2 z dnia 30 marca 2009 r.;
- *Zakresy zadań i dane kontaktowe ZK*, wersja 1.4 z dnia 22 czerwca 2009 r.;
- *Procedury wewnętrzne Wydziału Administracji i Audytu Systemów Informatycznych*, wersja 1.3 z dnia 24 kwietnia 2009 r.;
- *Opisy stanowisk pracy*;
- *Zalecenia dotyczące zabezpieczenia komputerów użytkowników*, wersja 1.2 z dnia 29 lutego 2008 r.;
- *Procedura przechowywania certyfikatu SSL dla domeny www.0713.simik.gov.pl*, wersja 1.0 z dnia 27 sierpnia 2008 r.;

- *Procedura przenoszenia oprogramowania do środowiska produkcyjnego*, wersja 1.0 z dnia 30 października 2007 r.;
- *Raport z monitorowania bezpieczeństwa systemu KSI SIMIK 07-13 za I kwartał 2009 roku*, opracowany w dniu 14 kwietnia 2009 r.;
- *Raport z monitorowania bezpieczeństwa systemu KSI SIMIK 07-13 za II kwartał 2009 roku*, opracowany w dniu 20 lipca 2009 r.;
- *Raport z monitorowania bezpieczeństwa systemu KSI SIMIK 07-13 za III kwartał 2009 roku*, opracowany w dniu 26 października 2009 r.;
- *Plan ciągłości działania Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*, wersja 1.4 z dnia 22 czerwca 2009 r.;
- *Procedura backupu KSI SIMIK 07-13*, wersja 1.4 z dnia 22 sierpnia 2008 r.;
- Pismo Ministerstwa Rozwoju Regionalnego nr DKF-III-048-10-LH/09 adresowane do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych;
- Pismo Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nr DOLiS-035-377/09/12788/09 z dnia 9 kwietnia 2009 r.;
- Notatka służbowa nr DKF-III-48-16-LH/09 z dnia 23 kwietnia 2009 r.;
- *Raport z testowania Planu Ciągłości Działania dla KSI SIMIK 07-13* z dnia 28 grudnia 2009 r.;
- *Procedura aktualizacji infrastruktury KSI SIMIK 07-13*, zatwierdzona w dniu 12 stycznia 2010 r.

Ponadto w dniach 11 do 13 stycznia 2010 r. dokonano sprawdzenia stanu wdrożenia zalecenia ujętego w punkcie 3.1.6.1 niniejszego sprawozdania (rekomendacja dot. aktualizacji głównych dokumentów dotyczących bezpieczeństwa IT) oraz zaleceń wydanych przez Instytucję Audytową w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) opisanych w następujących punktach niniejszego sprawozdania:

- 3.1.6.3 (rekomendacja nr 3 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. analizy ryzyka dla KSI SIMIK 07-13);
- 3.1.6.5 (rekomendacja nr 8 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. opracowania i wdrożenia procedur przeniesienia przetestowanego oprogramowania do środowiska produkcyjnego);
- 3.1.6.6 (rekomendacja nr 9 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. opracowania i wdrożenie procedur oraz mechanizmów przeglądu systemu po wgraniu zmian w systemie);
- 3.1.6.8 (rekomendacja nr 15 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. przeglądów i aktualizacji Planu ciągłości działania oraz przeprowadzania szkoleń i testów z tego zakresu);

- 3.1.6.10 (rekomendacja nr 26 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. wykonywania kopii zapasowych);
- 3.1.6.11 (rekomendacja nr 27 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. testowania wykonywanych kopii zapasowych).

W zakresie wykonanych prac zbadano następujące dokumenty:

- Analiza ryzyka dla KSI SIMIK 07-13;
- Notatka służbowa z dnia 24.12.2009 r.;
- Dokument główny *Polityka bezpieczeństwa KSI SIMIK 07-13* (strona tytułowa, metryka zmian);
- *Instrukcja zarządzania KSI SIMIK 07-13* (strona tytułowa, metryka zmian);
- *Plan ciągłości działania KSI SIMIK 07-13* (strona tytułowa, metryka zmian);
- *Procedura przenoszenia oprogramowania do środowiska produkcyjnego*;
- *Procedura przeglądu systemu KSI SIMIK 07-13*;
- *Raport z testowania Planu Ciągłości Działania dla KSI SIMIK 07-13* z dnia 28.12.2009 r.;
- *Procedura backupu KSI SIMIK 07-13*;
- *Procedura aktualizacji infrastruktury KSI SIMIK 07-13*.

3. WYNIKI OCENY

W tym rozdziale przedstawiono wyniki oceny oraz wydane rekomendacje w podziale na poszczególne instytucje i badane wymogi kontrolne.

3.1 INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA

3.1.1 Kluczowy wymóg kontrolny nr 1:

Jasne zdefiniowanie, przydział i podział funkcji pomiędzy oraz wewnątrz Instytucji Zarządzającej/Instytucji Pośredniczących (art. 58 a), b), e), 59.2, 59.3, 60 i rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 12, 13.5 i 22 b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006)

W zakresie objętym audytem stwierdzono, że odpowiednio zdefiniowano i przydzielono funkcje (schemat organizacyjny, indykatorywna liczba stanowisk pracy, udokumentowane procedury i podręczniki), tym niemniej następujące niewielkie usprawnienia są wymagane:

3.1.1.1

Ustalenie:	Zmiany struktury organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego dokonane w marcu 2009 r. (w dniu 31.03.2009 r. zmieniony został Regulamin Organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego) nie zostały uwzględnione w Opisie Systemu Zarządzania i Kontroli oraz w Instrukcji Wykonawczej, w części dotyczącej szczegółowego opisu procesów zachodzących w IZ.
Rekomendacja:	Zaleca się dokonanie aktualizacji Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli RPOWP oraz procedur wewnętrznych IZ w związku ze zmianami Regulaminu Organizacyjnego w zakresie struktury organizacyjnej i zadań Departamentu Zarządzania RPOWP oraz aktualizacja. Ponadto procedury IZ powinny być aktualizowane na bieżąco zgodnie z odpowiednimi wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Dnia 23 grudnia 2009 r. Zarząd Województwa Podlaskiego przyjął Uchwałę nr 203/3099/09 zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2007 – 2013. Do ww. dokumentu wprowadzono zapisy uwzględniające uwagi wskazane w ww. Wyniku Kontroli UKS, uwagi Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji przekazane pismem IPC.II.MAK.07308-2-17/09 z 25 listopada 2009 r., oraz autopoprawki IZ RPOWP. IZ RPOWP dokonała aktualizacji Opisu Systemu Zarządzania

i Kontroli IZ RPOWP wprowadzając zmianę dotyczącą struktury organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego – dokument został przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Nr 189/2889/09 z 13 października 2009 r.

3.1.2 Kluczowy wymóg kontrolny nr 2:

Adekwatne procedury wyboru projektów (art. 60 a) i art. 65 a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 5 i art. 13.1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006)

W zakresie objętym audytem potwierdzono istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających, że wszystkie przyjęte wnioski zostaną zarejestrowane. Daty wpływu wniosków wg książki korespondencji są zgodne z datami w rejestrze wniosków o dofinansowanie.

W zakresie objętym audytem stwierdzono istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających, że wezwania do składania wniosków zostaną opublikowane, tym nie mniej następujące niewielkie usprawnienia są wymagane:

3.1.2.1

Ustalenie:	Harmonogramy ogłaszania konkursów dotyczące 2008 r. oraz 2009 r. były wielokrotnie aktualizowane. Stwierdzono, że jeden z opublikowanych harmonogramów zawierał nieaktualny termin ogłoszenia naboru wniosków o dofinansowanie.
Rekomendacja:	Należy podjąć działania zmierzające do ujednolicenia terminów ogłoszeń o naborze wniosków o dofinansowanie z harmonogramami naborów określonymi przez IZ.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	IZ RPOWP dołoży wszelkich starań, aby Harmonogram ogłaszania konkursów zmieniał się najrzadziej jak to możliwe oraz planowane terminy konkursów wskazane w obowiązującym harmonogramie pokrywały się z rzeczywistymi terminami konkursów.

W zakresie objętym audytem stwierdzono, że istnieją i funkcjonują procedury w zakresie oceny wniosków zgodne z przyjętymi kryteriami, wszystkie wnioski, które wpłynęły w terminie zostały poddane ocenie formalnej i merytorycznej. Stwierdzono, iż proces weryfikacji wniosków został udokumentowany, a wszystkie wnioski zostały zarejestrowane w systemie KSI, ścieżka audytu umożliwia weryfikację stosowanych kryteriów wyboru, tym niemniej następujące niewielkie usprawnienia są wymagane:

3.1.2.2

Ustalenie:	Jeden z wniosków objętych badaniem dostarczony za pośrednictwem poczty nie podlegał ocenie ze względu na to,

że wpłynął po zakończeniu konkursu. Wniosek ten nadany został na pocztę w ostatnim dniu przewidzianym na składanie wniosków. Zapisy w ogłoszeniach o naborze wniosków oraz w IW dopuszczają możliwość dostarczenia wniosku o dofinansowanie za pomocą poczty lub kuriera. Zasady dotyczące składania wniosków zawarte w IW mogą prowadzić do sytuacji, w której wnioskodawca dołożył wszelkich starań celem złożenia wniosku w terminie, a z winy poczty lub kuriera przesyłka wpłynie do Kancelarii RPOWP po terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków.

Instrukcja wykonawcza Instytucji Zarządzającej nie reguluje procedury postępowania z wnioskami o dofinansowanie złożonymi w trybie konkursowym po terminie wskazanym w ogłoszeniu. Brak zasad dotyczących postępowania z wnioskami pozostawionymi bez rozpatrzenia nie zapewnia, że wnioskodawca zawiadomiony zostanie o pozostawieniu jego wniosku bez rozpatrzenia oraz, że IZ nie będzie dysponować dokumentacją niezbędną w trakcie ewentualnego postępowania sądowego.

Rekomendacja:	Należy uzupełnić procedury wewnętrzne w taki sposób, aby zachowana została zasada równego traktowania beneficjentów a jednocześnie zostały zabezpieczone interesy IZ w przypadku ewentualnych sporów sądowych z wnioskodawcami, których wnioski zostały pozostawione bez oceny.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Uzupełniono procedurę 6.3 <i>Instrukcja przyjmowania wniosków w trybie konkursowym</i> Instrukcji Wykonawczej IZ RPOWP w zakresie wniosków, które wpływają po terminie naboru.

3.1.2.3

Ustalenie:	Spośród wszystkich wniosków o dofinansowanie objętych badaniem, które przeszły ocenę merytoryczną, w przypadku 4 wniosków oceny poszczególnych członków Komitetu Oceny Projektów (KOP) różnią się w sposób istotny w poszczególnych kryteriach, a uzasadnienie tych ocen jest niewystarczające w świetle przyznanych punktów. Oceny dokonywane przez członków KOP decydują o pozycji projektu na liście rankingowej, a nieuzasadnione rozbieżności w ilości przyznanych punktów mogą mieć wpływ na otrzymanie/nie otrzymanie dofinansowania.
Rekomendacja:	Zaleca się, wprowadzenie dodatkowego mechanizmu kontrolnego w zakresie oceny merytorycznej wniosków, którego celem będzie ograniczenie istotnych rozbieżności w ilości przyznawanych punktów w ramach poszczególnych

kryteriów oraz zapewnienie, że uzasadnienie przyznanych punktów będzie przekonujące.

Kategoria
oceny

1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź
jednostki:

Zmieniono załącznik II. 6.4 b. IW IZ RPOWP – *Regulamin prac Komisji Oceny Projektów oceniającej złożone w ramach RPOWP na lata 2007-2013 w zakresie mechanizmu liczenia ostatecznej oceny dla danego wniosku (jest to średnia z dwóch najbardziej do siebie zbliżonych ocen, ocena skrajna nie jest brana do liczenia) oraz zwiększono kompetencje Przewodniczącego KOP w stosunku do przeprowadzanej oceny. Dodatkowym instrumentem mobilizującym oceniających do sprawnego i rzeczowego dokonywania oceny będzie elektroniczny system dokonywania ocen pn. *System Wsparcia Oceny Merytorycznej (SWOM)*.*

3.1.2.4

Ustalenie:

Na etapie oceny formalnej 4 wniosków o dofinansowanie nie zostało sprawdzone, czy beneficjenci zostali wykluczeni z ubiegania się o pomoc na podstawie ustawy o finansach publicznych w oparciu o rejestr podmiotów wykluczonych, o czym świadczą zapisy w karcie oceny formalnej wniosku. Na dalszym etapie oceny wniosku trzech beneficjenci zostali zweryfikowani, natomiast SP ZOZ w Łapach dołączył do wniosku stosowne oświadczenie. Pismem z dnia 09.12.2008 r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego poinformowało, że w związku ze zmianą ustawy z dnia 6 grudnia 2006r, o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zaprzestano prowadzenia rejestru podmiotów wykluczonych. Procedury IZ dotyczące weryfikacji wykluczenia o ubieganie się o pomoc nie zostały zmienione niezwłocznie po zmianie ustawy lecz kwietniu 2009 r.

Rekomendacja:

Zaleca się przeprowadzenie ponownej analizy projektów dla których wnioski o dofinansowanie złożone zostały na wzorze obowiązującym do kwietnia 2009 r., w zakresie spełnienia przez beneficjentów warunków określonych w ustawie o finansach publicznych.

Kategoria
oceny

1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź
jednostki:

Wymóg dotyczący weryfikacji podmiotów pod kątem wykluczenia z możliwości ubiegania się o pomoc na podstawie art. 211 ustawy o finansach publicznych głównie dotyczył etapu zawierania umów i płatności. Dla wszystkich wniosków, wymóg ten został spełniony i zostały one zweryfikowane pod tym kątem przed podpisaniem umów. IZ RPOWP wprowadzając zapisy do Instrukcji Wykonawczej IZ RPOWP dotyczące wykluczenia podmiotów z możliwości

ubiegania się o pomoc na podstawie art. 211 ustawy o finansach publicznych zdecydowała o tym, że weryfikacja ta będzie odbywać się na kilku etapach (w tym również na etapie oceny formalnej). Takie rozwiązanie pozwoliłoby wykluczyć możliwość przeprowadzenia całego procesu oceny wniosku złożonego przez podmiot wykluczony. Jednakże weryfikacja na wszystkich etapach dokonywana była po tym jak zapisy te zostały wprowadzone do IW IZ RPOWP.

IZ RPOWP na podstawie pisma z dnia 9 grudnia 2008 r. z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dotyczącego zmiany *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (pismo dotyczyło zaprzestania prowadzenia Rejestru Podmiotów Wykluczonych) nie usunęło niezwłocznie zapisów dotyczących Rejestru Podmiotów Wykluczonych z IW IZ RPOWP, ponieważ do końca nie było wiadomo czy rejestr taki nie będzie funkcjonował w innej postaci. Tymczasowe pozostawienie tych zapisów w IW IZ RPOWP w żaden sposób negatywnie nie wpływało na wydatkowanie środków w ramach RPOWP.

3.1.2.5

Ustalenie:	Na podstawie analizy dokumentacji projektu złożonego w ramach działania 3.2. stwierdzono brak w procedurach IZ mechanizmu zapewniającego sprawdzenie jego zgodności z zasadami pomocy publicznej. We wzorze wniosku o dofinansowanie projektu małych i średnich przedsiębiorstw nie przewidziano, że beneficjent powinien określić, czy wnioskowane dofinansowanie jest pomocą publiczną, a karty oceny nie zapewniały weryfikacji tego obszaru. Zgodnie z nowym wzorem wniosku o dofinansowanie, zmienionym w dniu 28.04.2009 r., beneficjent deklaruje, czy projekt objęty jest pomocą publiczną, jaki rodzaj pomocy publicznej ma zastosowanie oraz wskazuje, które rozporządzenie dotyczące pomocy publicznej stosuje się do projektu.
Rekomendacja:	Należy dokonać ponownej analizy projektów z działania 3.2., dla których wnioski o dofinansowanie złożone zostały na wzorze obowiązującym przez dniem 28 kwietnia 2009 r., w zakresie spełnienia przez beneficjentów warunków dotyczących udzielania pomocy publicznej.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Warunki aplikowania do działania 3.2 określone przez <i>Szczegółowy opis priorytetów RPOWP na lata 2007-2013</i> (Uszczegółowienie RPOWP) zawierają ograniczenia w kwestii podmiotów dopuszczonych do konkursu, intensywności pomocy, wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu oraz rodzaju inwestycji wspieranych

w ramach działania („nowe inwestycje”) w taki sposób, aby każdy projekt, który spełnia warunki dostępu oraz przejdzie ocenę formalną i merytoryczną był zgodny z zasadami pomocy publicznej. Uszczegółowienie RPOWP w tym zakresie transponuje stosowne zapisy podstawowego rozporządzenia o regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz linii demarkacyjnej. Struktura wdrażania RPOWP i wyodrębnienie dwóch działań tj. 1.4 i 3.2 w całości objętych pomocą publiczną jest zgodne z zasadami udzielania pomocy publicznej. Projekt zgodny z Uszczegółowieniem RPOWP jest zgodny z zasadami pomocy publicznej udzielanej w tym przypadku na podstawie rozporządzenia o regionalnej pomocy inwestycyjnej. Natomiast rozporządzenia o pomocy de minimis oraz pomocy na szkolenia mają charakter uzupełniający w odniesieniu do wydatków związanych z przygotowaniem i zarządzaniem projektem oraz elementami cross-financingu. Z uwagi na to, że działanie 3.2 poświęcone jest przedsięwzięciom z zakresu turystyki, które nie są wykluczone z możliwości objęcia pomocą publiczną, projekt z ww. działania dotyczące wskazanych w dokumentacji konkursowej kodów PKD spełniają warunki wszystkich trzech rozporządzeń pomocowych.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zgodność z zasadami pomocy publicznej została zapewniona w ramach weryfikacji w zakresie kryteriów: *Kwalifikowalność wnioskodawcy* oraz *Zgodność ze Szczegółowym opisem priorytetów RPOWP na lata 2007-2013*. Podkreślić należy, iż część projektów została już zrealizowana i rozliczona, a na żadnym z etapów wdrażania projektów nie stwierdzono wątpliwości w zakresie zgodności z zasadami pomocy publicznej. W przypadku 9 z 12 ww. projektów z działania 3.2 podpisane zostały aneksy do umów zgodnie z nowym wzorem zawierającym różny poziom dofinansowania. W stosunku do pozostałych trzech projektów, jeden z nich jest obecnie aneksowany, drugi z projektów zostały już całkowicie rozliczone, natomiast w przypadku trzeciego projektu - beneficjent nie ma wydatków z różnym poziomem dofinansowania, w związku z powyższym nie ma potrzeby aneksowania wiążącej jego umowy.

3.1.2.6

- Ustalenie: W trakcie testu przeglądowego przeprowadzonego w odniesieniu do 2 projektów stwierdzono, że data wykonania weryfikacji zgodności wersji papierowej wniosku o dofinansowanie z danymi w KSI nie została udokumentowana.
- Rekomendacja: Należy uzupełnić procedury o zapisy zobowiązujące do dokumentowania czynności sprawdzenia zgodności danych

wprowadzonych do KSI z dokumentacją papierową.

Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Uzupełniono zapisy IW IZ RPOWP (procedura 6.4.3. <i>Instrukcja dotycząca wprowadzania danych do KSI (SIMIK 07-13)</i>) zobowiązujące kierowników referatów do sprawdzania zgodności danych wprowadzanych do KSI z dokumentacją papierową. Zakres obowiązków Kierownika – dokonuje weryfikacji wprowadzonych do KSI (SIMIK 07-13) danych zgodnie z dokumentacją papierową, poprzez weryfikację z wydrukiem z systemu. Wydruki te powinny być podpisane przez osobę wprowadzającą dane do KSI (SIMIK 07-13) wraz z podaniem daty. Kierownik po dokonaniu weryfikacji powinien potwierdzić zgodność danych podpisując wydruk wraz z podaniem daty. W przypadku wykrycia niezgodności, powinny one być opisane na wydruku i przekazane pracownikowi wprowadzającemu dane w celu ich wyjaśnienia. Weryfikacja przez Kierownika powinna być przeprowadzona niezwłocznie od momentu wprowadzenia danych do KSI (SIMIK 07-13), zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego oznacza to termin nie dłuższy niż 5 dni roboczych.

W zakresie objętym audytem stwierdzono istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających, że decyzje dotyczące akceptacji lub odrzucenia wniosku/projektu zostaną zakomunikowane składającym wnioski, tym nie mniej następujące niewielkie usprawnienia są wymagane:

3.1.2.7

Ustalenie:	Ustalono, iż w jednym przypadku beneficjent poinformowany został o wynikach oceny formalnej wniosku o dofinansowanie przed zatwierdzeniem przez Dyrektora Departamentu list zweryfikowanych pozytywnie i odrzuconych wniosków.
Rekomendacja:	Zaleca się informowanie beneficjentów o wynikach oceny formalnej wniosku o dofinansowanie dopiero po zatwierdzeniu list zweryfikowanych pozytywnie i odrzuconych wniosków.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Przywołana sytuacja miała charakter incydentalny. IZ RPOWP dołoży wszelkich starań, aby nie powtórzyła się w przyszłości.

3.1.3 Kluczowy wymóg kontrolny nr 3:

Adekwatne informacje i strategia w celu pomocy beneficjentom (art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 13 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006)

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- istnieją i funkcjonują procedury zapewniające, iż zostaną przekazane beneficjentom informacje o ich prawach i obowiązkach, w szczególności o krajowych wymogach kwalifikowalności dla programu operacyjnego, oraz o mających zastosowanie przepisach prawa krajowego i wspólnotowego, o specyficznych warunkach dotyczących produktów i usług, które mają być dostarczone, o planach finansowych, okresie czasu na realizację, wymaganiach dotyczących odrębnego systemu księgowego lub kodów księgowych i innych danych, które mają być przechowywane i raportowane, a także, że wymagania dotyczące informacji i komunikacji zostaną jasno wyrażone i przekazane beneficjentom (w decyzji aprobowanej etc).
- istnieją jasne i jednoznaczne krajowe zasady kwalifikowalności dla programu. Wytyczne mają swoje odzwierciedlenie w dokumentach programowych.
- beneficjenci mają dostęp do potrzebnych informacji i otrzymują odpowiednie wskazówki (broszury, seminaria, warsztaty etc.).

3.1.4 Kluczowy wymóg kontrolny nr 4:

Adekwatne kontrole zarządcze (art. 60 b), g) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 13.2-13.4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006)

W zakresie objętym kontrolą potwierdzono:

- istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających zakończenie kontroli administracyjnych dotyczących wydatków w poszczególnych poświadczeniach przed ich certyfikacją. Objęte badaniem poświadczenia i deklaracje wydatków dotyczą wyłącznie sprawdzonych i zatwierdzonych wniosków o płatność;
- istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających otrzymanie przez instytucję certyfikującą wszystkich potrzebnych informacji o kontrolach przeprowadzonych w celu certyfikacji;
- istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających przechowywanie dowodów przeprowadzenia kontroli administracyjnych oraz kontroli na miejscu, obrazujących zakres wykonanej pracy i dokonane ustalenia oraz obrazujące wykonane czynności follow-up w zakresie wykrytych nieprawidłowości, tym niemniej niewielkie usprawnienia są potrzebne.

W zakresie objętym audytem stwierdzono, że Instytucja Zarządzająca opracowała pisemne procedury i listy sprawdzające w celu wykrycia niezgodności, listy wykorzystywane były do weryfikacji badanych wniosków o płatność zarówno na etapie kontroli administracyjnych jak i kontroli na miejscu, tym niemniej niewielkie usprawnienia są wymagane:

3.1.4.1

Ustalenie: Listy sprawdzające opracowane do weryfikacji wniosków o płatność na etapie kontroli administracyjnej i na miejscu

dotyczące obszaru zamówień publicznych zawierają pytania, na które zarówno odpowiedź pozytywna jak i negatywna nie prowadzi do wniosku, że udzielone zamówienie zostało przeprowadzone zgodnie/niezgodnie z przepisami prawa. Ponadto pytania te w sposób jednoznaczny nie wskazują jaki wpływ na projekt ma weryfikowany obszar.

Rekomendacja:	Zaleca się uzupełnienie (doprecyzowanie) zapisów listy sprawdzającej wniosków o płatność podczas kontroli administracyjnej i listy do kontroli na miejscu w taki sposób żeby odpowiedzi na pytania wskazywały konkretnie czy rozstrzygane zagadnienie ma pozytywny czy negatywny wpływ na kontrolowany projekt.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne. Opracowano nowe wzory list sprawdzających do kontroli na miejscu realizacji projektów. Dodano część pytań nowych - uznanych za istotne, skomentowano w listach „odpowiedź pozytywną jak i negatywną” oraz odpowiedź „nie dotyczy”. <i>Lista sprawdzająca formalno – rachunkowa i merytoryczna do wniosku beneficjenta o płatność w ramach RPOWP została poprawiona i doprecyzowana w zakresie obszaru zamówień publicznych. Powyższe zmiany wprowadzono do nowej wersji IW IZ RPOWP. Jednocześnie IZ RPOWP dokłada większej staranności przy wypełnianiu list sprawdzających do wniosku o płatność. Zwiększono również nadzór kierownictwa nad ww. procesem.</i>
Odpowiedź jednostki:	

3.1.4.2

Ustalenie:	Instytucja Zarządzająca nie przewidziała w IW wykonywania kontroli krzyżowych dla programu i kontroli krzyżowych horyzontalnych z projektami PROW 07-13. Zapisy dotyczące kontroli krzyżowych pojawiły się w wersji IW z dnia 29.lipca 2009 r.
Rekomendacja:	Zaleca się przeprowadzenie kontroli krzyżowych projektów, dla których umowy o dofinansowanie zostały podpisane przed zatwierdzeniem nowej wersji IW.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne. Kontrola krzyżowa horyzontalna z projektami PROW 2007-2013 została formalnie przewidziana w IW IZ RPOWP w wersji wprowadzonej (z powodu długiego okresu oczekiwania na opinię IPOC) Uchwałą nr 171/2563/09 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 30 czerwca 2009 r. Poświęcono jej odrębny rozdział w załączniku II.11.1 do IW IZ RPOWP oraz uwzględniono w listach sprawdzających. Jednakże, po wejściu w życie z dniem 22 stycznia 2009 r. <i>Wytucznych w zakresie procesu kontroli w ramach</i>
Odpowiedź jednostki:	

obowiązków Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym z dnia 22 stycznia 2009 r. IZ RPOWP realizowała już od lutego 2009 r. ten obowiązek. Kontrolą tą objęto wszystkie skontrolowane projekty (w trakcie przeprowadzania kontroli na miejscu), zgodnie z wymogami obowiązujących do dnia 21 grudnia 2009 r. wytycznych. Powyższe potwierdzają pytania zamieszczone w listach sprawdzających, wykorzystywanych już na pierwszych w ramach RPOWP kontrolach rozpoczętych w lutym 2009 r. w ramach VII Osi priorytetowej oraz ustalenia zawarte w informacjach pokontrolnych. W chwili obecnej kontrole krzyżowe Programu oraz horyzontalne z projektami PROW 2007-2013 prowadzone są zgodnie z wymaganiami Wytycznych z dnia 22 grudnia 2009 r.

W zakresie objętym audytem stwierdzono istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających, że wszystkie wnioski o płatność przedłożone przez beneficjentów będą podlegały kontrolom administracyjnym, w trakcie których sprawdzano zarówno wnioski, jak i odpowiadającą dokumentację wspierającą, tym niemniej niewielkie usprawnienia są wymagane:

3.1.4.3

Ustalenie:	W trakcie analizy dokumentacji przetargowej projektu Nr WNP-RPPD.06.02.00-20-025/08 realizowanego przez SPZOZ w Łapach stwierdzono, że Beneficjent zmienił istotne elementy ogłoszenia o przetargu (przedłużył termin na składanie ofert) nie publikując sprostowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Powyższe jest sprzeczne z zasadami przejrzystości i równego traktowania potencjalnych oferentów.
Rekomendacja:	1. Instytucja Zarządzająca powinna dokonać ponownej oceny prawidłowości przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne ww. projektu. 2. Instytucja Zarządzająca powinna podjąć działania zmierzające do zapewnienia, że w ramach prowadzonych kontroli zarządczych w obszarze zamówień publicznych, przypadki niezgodności z wymogami wspólnotowymi będą identyfikowane i odpowiednie działania naprawcze będą podejmowane.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	IZ RPOWP uważa, iż system w zakresie weryfikacji ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> działa poprawnie. Aspekt związany z postępowaniem w przedmiocie udzielenia zamówienia w ramach systemu realizacji Programu sprawdzany jest zarówno na etapie oceny wniosku o płatność jak i kontroli na miejscu realizacji projektu. IZ RPOWP podejmie działania w zakresie sprawdzenia zgodności tej

operacji z prawem.

3.1.4.4

Stwierdzono, że w zakresie weryfikacji wniosku o płatność na etapie kontroli administracyjnej nie wykazały nieprawidłowości w zakresie kwalifikowalności wydatków, a stwierdzone poniżej uchybienia dotyczyły błędów formalnych popełnionych przez Instytucję Zarządzającą.

Czynności sprawdzające wykazały, iż w przypadku trzech wniosków o płatność lista sprawdzająca zawiera omyłki pisarskie w zakresie generowania dochodu przez projekt, przestrzegania polityk wspólnotowych i w zakresie weryfikacji tabeli wskaźników produktu.

Ustalenie: W przypadku jednego wniosku o płatność na etapie kontroli administracyjnej nie zweryfikowano całości dokumentacji dołączonej do wniosku o płatność.

Jeden z wnioskodawców nie został poinformowany o wynikach weryfikacji wniosku o płatność zgodnie z procedurą.

W przypadku jednego wniosku o płatność lista sprawdzająca nie została zaakceptowana przez kierownika referatu. Powyższe ustalenia wskazują, że proces weryfikacji wniosków o płatność wymaga usprawnień, które zapewnią, że: wniosek o płatność sprawdzany będzie w korelacji z dokumentacją dołączaną do wniosków, proces weryfikacji będzie potwierdzany przez osobę upoważnioną, a po weryfikacji beneficjent otrzyma właściwą informację.

Rekomendacja: Należy uzupełnić bądź doprecyzować zapisy listy sprawdzającej wniosek o płatność w taki sposób aby zapewniały sprawdzenie wszystkich przedkładanych przez beneficjanta dokumentów.

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Opracowano nowe wzory list sprawdzających do kontroli na miejscu realizacji projektów. Dodano część pytań nowych - uznanych za istotne, skomentowano w listach „odpowiedź pozytywną jak i negatywną” oraz odpowiedź „nie dotyczy”. *Lista sprawdzająca formalno – rachunkowa i merytoryczna do wniosku beneficjenta o płatność w ramach RPOWP* została poprawiona i doprecyzowana w zakresie obszaru zamówień publicznych. Powyższe zmiany wprowadzono do nowej wersji IW IZ RPOWP. Jednocześnie IZ RPOWP dokłada większej staranności przy wypełnianiu list sprawdzających do wniosku o płatność. Zwiększono również nadzór kierownictwa nad ww. procesem.

W zakresie procedur zapewniających, że kontrole na miejscu zostaną wykonane wtedy, gdy projekt będzie zaawansowany w odniesieniu do postępu fizycznego i finansowego, konieczne są usprawnienia systemu przetwarzania danych na potrzeby opracowania Rocznych Planów Kontroli:

3.1.4.5

Stwierdzono, iż:

- Ustalenie:
- w rocznym planie kontroli ujęto projekt, którego stopień realizacji nie spełniał zakładanych w procedurach wymogów. Ujęcie projektu w planie kontroli mogło wynikać z faktu, iż dane zawarte w raportach z systemu KSI dotyczące rozpoczęcia realizacji projektu różnią się od danych zawartych w umowie o dofinansowanie, a dane te są wykorzystywane do opracowywania rocznych planów kontroli,
 - procedury nie przewidują kontroli na miejscu w trakcie realizacji projektów zawierających elementy szkoleniowe na zasadzie cross-financingu.

Kryterium okresu realizacji oraz wartości projektu nie daje zapewnienia, że kontrolą na miejscu w trakcie realizacji objęte zostaną projekty obciążone ryzykiem związanym z charakterem projektu.

Rekomendacja: Uzupełnić system przetwarzania danych na potrzeby Rocznych planów kontroli w taki sposób, aby zapewniał, że wszystkie projekty, które powinny zostać objęte kontrolą na miejscu będą w nim uwzględnione.

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Błąd dotyczący kontroli projektów, miał charakter jednostkowej sytuacji, która nie powinna skutkować w opinii IZ RPOWP zmianą systemu przetwarzania danych na potrzeby opracowywania *Rocznych planów kontroli*. IZ RPOWP dołoży starań, aby taka sytuacja w przyszłości nie miała miejsca. W trakcie trwania audytu zmienione zostały procedury związane z pozyskiwaniem danych do tworzenia rocznych planów kontroli. Okresowe raporty zawierające dane sporządzane ręcznie zastąpiono raportami generowanymi bezpośrednio z systemu KSI (SIMIK 07-13), zatem ryzyko zostało wyeliminowane. W trakcie prac nad metodologią doboru próby wzięte zostaną pod uwagę elementy szkoleniowe na zasadzie cross – finansingu.

W zakresie prowadzenia procedur zapewniających stwierdzono, że wybór operacji do kontroli na miejscu będzie oparty na adekwatnej analizie ryzyka i pozwoli na identyfikację wybranych transakcji i metody próbkowania oraz przeglądu wniosków i wykrytych niezgodności stwierdzono, że wymagane są następujące usprawnienia.

3.1.4.6

Procedury IZ nie przewidują opracowania metodologii doboru próby projektów do kontroli, ponieważ wszystkie projekty, w stosunku do których zawarto umowy/wydano decyzje o dofinansowanie, będą objęte kontrolą na zakończenie realizacji projektu. Ponadto IZ zakłada przeprowadzenie kontroli w trakcie realizacji projektów, których całkowita wartość przekracza 10 mln zł lub okres realizacji jest dłuższy niż 3 lata.

Analiza:

Ustalenie:

- docelowych zasobów kadrowych Referatu Kontroli IZ,
 - czasu dotychczas poświęconego na wykonanie czynności kontrolnych,
 - zaplanowanych kontroli na poszczególne kwartały 2009 r.,
- wykazała wystąpienie ryzyka niezrealizowania wyżej wskazanych założeń.

Przyjęcie kryterium wartości projektu oraz okresu realizacji nie daje zapewnienia, że kontrolą na miejscu w trakcie realizacji objęte zostaną projekty obciążone ryzykiem związanym z charakterem projektu (np. projekty zawierające elementy szkoleniowe na zasadzie cross-financingu).

Rekomendacja:

Metodologia doboru próby projektów do kontroli na miejscu powinna być oparta na analizie ryzyka, stosownie do wskazówek KE zawartych w dokumencie COCOF „Guidance document on management verifications to be carried out by Member States on operations co-financed by the Structural Funds and the Cohesion Fund for the 2007-2013 programming period”.

Kategoria
oceny

1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź
jednostki:

Instytucja Zarządzająca RPOWP w początkowym etapie realizacji kontroli na miejscu, w związku z zatrudnieniem nowych osób w komórce kontroli, świadomie powoływała w III i na początku IV kwartału br. zespoły 4-osobowe do kontroli wszystkich projektów, ażeby nowozatrudnione osoby jak najszybciej zdobyły doświadczenie i wdrożyły się w procedury kontroli. W wyniku powyższego pracownicy zostali w dostatecznym stopniu wdrożeni w realizację procedur kontroli. To umożliwiło już w aktualizowanym na IV kwartał planie kontroli zmniejszyć liczebność zespołów kontrolujących z 4 do 2 - 4 osób w zależności od charakteru projektu. IZ RPOWP nie stwierdziła do końca listopada br., pomimo nasilenia kontroli w okresie ostatnich 3 m-cy (przeprowadzono 27 kontroli) niewydolności systemu ich realizacji. Instytucja Zarządzająca RPOWP będzie

monitorowała przyjęty system kontroli. W Referacie Kontroli RPOWP do końca 2010 roku zostanie zrealizowany docelowy poziom zatrudnienia, co będzie sprzyjać udrożnieniu systemu. IZ RPOWP na początku 2010 r. podejmie prace związane z opracowaniem metodologii, aby w momencie zauważenia spiętrzenia się kontroli wprowadzić już gotowy model. W ocenie IZ RPOWP przyjęty w chwili obecnej system kontroli jest najbezpieczniejszym i najmocniejszym narzędziem kontroli, eliminującym w najwyższym stopniu potencjalne nieprawidłowości oraz gwarantującym prawidłowe wykorzystanie środków krajowych i unijnych.

3.1.5 Kluczowy wymóg kontrolny nr 5:

- o **Adekwatna ścieżka audytu (art. 60 c), d), f), art. 90 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 15 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006)**

W zakresie objętym kontrolą potwierdzono, że:

- specyfikacje techniczne i plany finansowe dla działań, raporty monitorujące i z postępu projektu, dokumentacja dotycząca wniosku, oceny, wyboru, przyznania dofinansowania oraz procedur zamówień publicznych oraz raportów z inspekcji produktów i usług współfinansowanych są przechowywane na odpowiednim poziomie zarządzania;
- istnieją procedury zapewniające, że wszystkie dokumenty wymagane dla zapewnienia adekwatnej ścieżki audytu są utworzone zgodnie z wymaganiami art. 90 R 1083/2006,
- Instytucja Zarządzająca weryfikowała czy beneficjenci posiadają oddzielny system księgowy lub kod księgowy dla wszystkich transakcji związanych z pomocą, który umożliwia weryfikację wydatków tylko częściowo odnoszących się do współfinansowanych operacji oraz weryfikację określonych rodzajów wydatków, które mogą być uznane za kwalifikowalne jedynie do pewnych limitów lub w proporcji do poniesionych kosztów.

W zakresie objętym audytem stwierdzono istnienie i funkcjonowanie procedur zapewniających, że dowody księgowe dla poszczególnych operacji będą przechowywane na odpowiednich poziomach zarządzania i że szczegółowa informacja na temat wydatków rzeczywiście poniesionych we wszystkich projektach współfinansowanych u beneficjenta będzie dostępna i możliwa do weryfikacji, tym nie mniej niewielkie usprawnienia są wymagane.

3.1.5.1

Ustalenie:

W trakcie audytu stwierdzono, że w ramach projektów wybranych do testów wszystkie dane wprowadzone do systemu KSI były zgodne z danymi zawartymi w wersji papierowej. W przypadku 9 wniosków o płatność stwierdzono brak formalnego potwierdzenia dokonania weryfikacji

	zgodności danych w KSI z dokumentacją papierową. Procedury IZ nie wymagają dokumentowania czynności potwierdzania danych w KSI z dokumentacją papierową. Zaleca się uzupełnić procedury o zapisy zobowiązujące do dokumentowania czynności sprawdzenia zgodności danych wprowadzonych do KSI z dokumentacją papierową.
Rekomendacja:	
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia
Odpowiedź jednostki:	Wprowadzono stosowny zapis w IW IZ RPOWP.

3.1.6 Kluczowy wymóg kontrolny nr 6:

Wiarygodne skomputeryzowane systemy rachunkowości i księgowości, monitorowania i sprawozdawczości (art. 58 d) i art. 60 c), d) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006)

W zakresie objętym badaniem, które przeprowadzono w dniach 8-30 czerwca 2009 r. potwierdzono, że:

- Moduł XML służący do importowania danych z Lokalnych Systemów Informatycznych nie uległ zmianom i zawiera funkcjonalności weryfikujące poprawność danych importowanych do KSI;
- środowisko produkcyjne KSI jest oddzielone od środowisk rozwojowych i szkoleniowych;
- wdrożono procedurę prowadzenia audytu jakości danych gromadzonych w KSI;
- w odniesieniu do realizowania procedury kontroli krzyżowych KSI służy do określenia zbioru beneficjentów realizujących więcej niż jedną operację oraz zapisania wyników kontroli; weryfikacja prowadzona jest na dokumentacji wybranej próby operacji;
- wdrożono szereg rekomendacji wydanych przez Instytucję Audytową w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008), w tym;
 - rekomendację nr 2 dot. aktualizacji danych słownikowych KSI;
 - rekomendację nr 4 dot. m.in. określenia wytycznych i zasad zabezpieczenia urządzeń służących do przetwarzania danych (serwerów);
 - rekomendację nr 5 dot. przeglądów i aktualizacji dokumentów/procedur;
 - rekomendację nr 6 dot. szkoleń dla pracowników;
 - rekomendację nr 12 dot. rozwoju systemu, w tym kontroli i zarządzania wydajnością usług oraz pojemnością systemu;
 - rekomendację nr 13 dot. wdrożenia docelowej infrastruktury, następnie regularnego monitorowania systemu pod kątem wydajności i pojemności;

- rekomendację nr 14 dot. wykonywania przeglądów obecnej wydajności i pojemności systemu, dokumentowanie prowadzonych działań, raportowanie wyników oraz ich analizę pod kątem przyszłego wykorzystania systemu;
- rekomendację nr 16 dot. m.in. umożliwienia dostępu do głównego dokumentu Polityki Bezpieczeństwa systemu SIMIK 07-13 dla wszystkich użytkowników systemu;
- rekomendację nr 17 dot. określenia Właściciela Polityki Bezpieczeństwa, przeglądy i zatwierdzanie aktualizacji zasad zarządzania bezpieczeństwem informacji;
- rekomendację nr 18 dot. okresowego wykonywania przeglądów kont użytkowników;
- rekomendację nr 19 dot. przestrzegania zasad przyjętej Polityki Bezpieczeństwa Informacji (m.in. monitorowanie w zakresie bezpieczeństwa systemu);
- rekomendację nr 20 dot. przechowywania kluczy kryptograficznych;
- rekomendację nr 21 dot. złośliwego oprogramowania;
- rekomendację nr 22 dot. wdrożenia mechanizmu zapewniającego przeglądanie serwera logów oraz zweryfikowanie zastosowanego poziomu bezpieczeństwa;
- rekomendację nr 25 dot. postępowania z nośnikami informacji w przypadku likwidacji urządzeń komputerowych;
- rekomendację nr 28 dot. opracowania i wdrożenia szczegółowych procedur dotyczących zabezpieczeń fizycznych pomieszczeń bezpiecznych;
- rekomendację nr 30 dot. zabezpieczeń fizycznych dotyczących pomieszczeń serwerowni;
- rekomendację nr 32 dot. braków w procedurach i instrukcjach operacyjnych;
- rekomendację nr 33 dot. m.in. wdrożenia mechanizmów i procedur umożliwiających monitorowanie infrastruktury teleinformatycznej i związanych z nią zdarzeń;
- rekomendację nr 35 dot. procedury monitorowania bezpieczeństwa systemów IT;
- rekomendację nr 37 dot. przeprowadzania niezależnych przeglądów dotyczących oceny wydajności i efektywności KSI;
- rekomendację nr 38 dot. wdrożenia w KSI funkcjonalności umożliwiającej odróżnienie w precyzyjny sposób umowy o dofinansowanie i kolejnych, zawieranych do niej aneksów;
- rekomendację nr 39 dot. wdrożenia w KSI funkcjonalności informującej użytkownika o dokonywanych zmianach w bazie w przypadku importu

pliku XML zawierającego dane odnoszące się do już istniejącego w bazie rekordu;

- rekomendację nr 40 dot. opracowania i wdrożenia szczegółowych procedur dotyczących usuwania/zmiany danych w systemie KSI;
- rekomendację nr 41 dot. wdrożenia w KSI funkcjonalności umożliwiającej dostęp do historii zmian dokumentu.

W następstwie zmian w infrastrukturze Krajowego Systemu Informatycznego, oraz w oparciu o uzyskane w trakcie prac informacje, Instytucja Audytowa odstępuje od następujących rekomendacji wydanych w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008);

- rekomendacja nr 10 dot. raportowania poziomu usług oraz opracowania i wdrożenia zasad monitorowania poziomu usług dostawców zewnętrznych;
- rekomendacja nr 24 dot. stosowania wdrożonych procedur składowania i utrzymania danych.

W zakresie objętym audytem stwierdzono, że:

- nie dokonano aktualizacji głównych dokumentów dotyczących IT, z uwzględnieniem mających ostatnio miejsce zmian w infrastrukturze technicznej systemu KSI SIMIK 07-13.

3.1.6.1

Ustalenie:	Nie dokonano aktualizacji głównych dokumentów dotyczących bezpieczeństwa IT, z uwzględnieniem ostatnich zmian w infrastrukturze technicznej systemu KSI SIMIK 07-13.
Rekomendacja:	Zaleca się aktualizowanie na bieżąco głównych dokumentów dotyczących bezpieczeństwa IT zgodnie z zapisami procedury <i>Zasady aktualizacji dokumentacji bezpieczeństwa</i> .
Kategoria oceny	2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.
Odpowiedź jednostki:	Procedura <i>Zasady aktualizacji dokumentacji bezpieczeństwa KSI SIMIK 07-13</i> , określa co roczne przeglądy dokumentacji bezpieczeństwa dla KSI. Ostatni przegląd i aktualizacja większości dokumentów bezpieczeństwa był dokonany w czerwcu 2009 r., tak więc kolejny termin dla standardowego przeglądu dokumentów przypada na czerwiec 2010 r. Dokumenty bezpieczeństwa mogą zostać zaktualizowane wcześniej, w przypadku gdy nastąpią np. istotne zmiany w architekturze systemu.

- część rekomendacji (wymienionych poniżej) wydanych przez Instytucję Audytową w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju*

Regionalnego (wrzesień 2008) nie została w pełni i/lub w całości wdrożona.

3.1.6.2

Ustalenie:	Aktualny model logiczny architektury systemu KSI nie został jeszcze formalnie zatwierdzony (rekomendacja nr 1 dot. zatwierdzenia modelu architektury informacyjnej systemu).
Rekomendacja:	Zaleca się formalne zatwierdzenie modelu architektury systemu KSI.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	<i>Opis architektury systemu KSI SIMIK 07-13</i> zawierający aktualny model architektury systemu KSI, został formalnie zatwierdzony przez Dyrektora DI w MF.

3.1.6.3

Ustalenie:	Analiza ryzyka dla systemu KSI nie została przeprowadzona (rekomendacja nr 3 dot. analizy ryzyka dla KSI SIMIK 07-13).
Rekomendacja:	Zaleca się przeprowadzenie kompleksowej analizy ryzyka (bądź weryfikację i uzupełnienie obecnej) z uwzględnieniem procesów biznesowych mających bezpośredni wpływ na pracę systemów informatycznych.
Kategoria oceny	2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.
Odpowiedź jednostki:	Analiza ryzyka dla KSI, z uwzględnieniem procesów biznesowych które mają bezpośrednie przełożenie na funkcjonowanie systemu jest w trakcie realizacji i prowadzona jest wspólnie z Departamentem Koordynacji Wdrażania Funduszy UE w MRR. Analiza ta uwzględnia zmiany wprowadzone w infrastrukturze IT, oraz elementy związane z monitorowaniem infrastruktury głównej systemu KSI SIMIK 07-13. Przewidywany termin zakończenia prac nad dokumentem: 18.12.2009 r.

3.1.6.4

Ustalenie:	Potwierdzono wdrożenie procedury odtwarzania środowiska systemu KSI po instalacji źle funkcjonującego oprogramowania. Dodatkowo ustalono, że dokument Plan zarządzania zmianami dotyczy zarządzania zmianami jedynie w oprogramowaniu KSI SIMIK na etapie wdrożenia systemu. Dokument nie zawiera procedur zarządzania zmianami, obejmujących m.in. zmiany platform sprzętowych (rekomendacja nr 7 dot. procedur odtworzenia aplikacji po

	nieudanej instalacji poprawek bądź wadliwego oprogramowania oraz opracowania i wdrożenia procedur dotyczących zarządzania zmianą).
Rekomendacja:	Zaleca się opracowanie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania zmianą procedur, procesami biznesowymi, usługami, zmianami w systemie jak również platformą sprzętową.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Zostanie opracowana i wdrożona procedura zarządzania zmianą procedur obejmująca zmiany w systemie, platformą sprzętową oraz mechanizm przeglądu systemu po wgraniu zmian w systemie. Termin realizacji: 31.12.2009 r.

3.1.6.5

Ustalenie:	Procedura określa zasady postępowania przy przenoszeniu oprogramowania do środowiska produkcyjnego oraz wskazuje odpowiedzialnych za ten proces, jednak brakuje zapisów dot. formalnej akceptacji aktualizacji systemu oraz uaktualniania dokumentacji (rekomendacja nr 8 dot. opracowania i wdrożenia procedur przeniesienia przetestowanego oprogramowania do środowiska produkcyjnego).
Rekomendacja:	Zaleca się weryfikację i aktualizację procedur dot. przenoszenia oprogramowania ze środowiska testowego do produkcyjnego.
Kategoria oceny	2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.
Odpowiedź jednostki:	Istniejąca procedura przenoszenia oprogramowania do środowiska produkcyjnego KSI SIMIK 07-13, została zaktualizowana o zapisy dotyczące formalnej akceptacji aktualizacji systemu oraz uaktualniania dokumentu

3.1.6.6

Ustalenie:	Stwierdzono, iż dokument Plan zarządzania zmianami nie zawiera zapisów dotyczących przeglądu systemu po wprowadzeniu do niego zmian (rekomendacja nr 9 dot. opracowania i wdrożenia procedur oraz mechanizmów przeglądu systemu po wgraniu zmian w systemie).
Rekomendacja:	Zaleca się opracowanie i wdrożenie procedur i mechanizmów przeglądu systemu po wgraniu zmian w systemie.
Kategoria oceny	2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.
Odpowiedź	Zostanie opracowana i wdrożona procedura zarządzania

jednostki: zmianą procedur obejmującą zmiany w systemie, platformą sprzętową oraz mechanizm przeglądu systemu po wgraniu zmian w systemie. Termin realizacji: 31.12.2009 r.

3.1.6.7

Ustalenie: Po wprowadzeniu zmian w infrastrukturze IT, analiza ryzyka nie została przeprowadzona (rekomendacja nr 11 dot. szacowania ryzyka związanego z dostawcami zewnętrznym).

Rekomendacja: Zaleca się przeprowadzenie szacowania ryzyka związanego z dostawcami zewnętrznymi.

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Analiza ryzyka dla KSI, z uwzględnieniem procesów biznesowych które mają bezpośrednie przełożenie na funkcjonowanie systemu jest w trakcie realizacji i prowadzona jest wspólnie z Departamentem Koordynacji Wdrażania Funduszy UE w MRR. Analiza ta uwzględnia zmiany wprowadzone w infrastrukturze IT, oraz elementy związane z monitorowaniem infrastruktury głównej systemu KSI SIMIK 07-13. Przewidywany termin zakończenia prac nad dokumentem: 18.12.2009 r.

3.1.6.8

Ustalenie: Potwierdzono istnienie zapisów regulujących częstotliwość wykonywania przeglądów i aktualizacji Planu ciągłości działania. Jednakże ustalono brak wskazywanego w Planie ciągłości działania raportu z przeprowadzonych testów planów awaryjnych oraz szkolenia zewnętrznego (rekomendacja nr 15 dot. przeglądów i aktualizacji Planu ciągłości działania oraz przeprowadzania szkoleń i testów z tego zakresu).

Rekomendacja: Zaleca się wykonywanie regularnych przeglądów i aktualizacji dokumentu oraz przeprowadzanie szkoleń i testów z zakresu Planu ciągłości działania.

Kategoria oceny 2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.

Odpowiedź jednostki: Szkolenie w zakresie planu ciągłości działania zostało przeprowadzone. Test planu ciągłości, przy ustalonym scenariuszu awarii zostanie przeprowadzony do końca 2009 r. Po przeprowadzeniu testu, zostanie sporządzony raport. Termin realizacji: 31.12.2009 r.

3.1.6.9

Ustalenie: Z uwagi na zachodzące w ostatnim czasie zmiany

w infrastrukturze technicznej systemu SIMIK zalecenia dotyczące określenia maksymalnych czasów przetwarzania oraz wymagań na dostępność danych nie zostały jeszcze w pełni zrealizowane (rekomendacja nr 23 dot. określenia maksymalnych czasów przetwarzania oraz wymagań na dostępność danych).

Rekomendacja: Zaleca się formalne określenie maksymalnych czasów przetwarzania oraz wymagań na dostępność danych zgodnych z potrzebami użytkowników.

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej w MRR (Wydział Administracji i Audytów Systemów Informatycznych) przyjął jako czas odpowiedzi systemu tzw. „regułę 8 sekund”. Zgodnie z którą czas reakcji systemu dla 95% zapytań nie może być większy niż 8 sekund. Stosowne zapisy zostały wprowadzone do dokumentu projektowego – *Specyfikacja niefunkcjonalna*.

3.1.6.10

Ustalenie: Potwierdzono regularne wykonywanie kopii zapasowych produkcyjnej bazy danych na lokalne dyski serwera, nie potwierdzono natomiast regularnego kopiowania backupu bazy danych na dysk zewnętrzny (rekomendacja nr 26 dot. wykonywania kopii zapasowych).

Rekomendacja: Zaleca się dotrzymywanie określonych w procedurach terminów oraz metod wykonywania kopii zapasowych.

Kategoria oceny 2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.

Odpowiedź jednostki: Zgrywanie kopii zapasowych oraz ich testowanie odbywa się raz w tygodniu. Jednocześnie z dniem 1 października 2009 r. uruchomione zostało narzędzie Veritas NetBackup, które automatycznie tworzy kopie bazy danych (systemu SIMIK KSI 07-13) na nośnikach wymiennych, które znajdują się w innym pomieszczeniu. Wszystkie powyżej wymienione czynności zostały ujęte w zmodyfikowanej procedurze tworzenia kopii zapasowych systemu KSI SIMIK 07-13. Procedura została przyjęta i zatwierdzona przez dyrektora DI w MF.

3.1.6.11

Ustalenie: Potwierdzono, że procedura definiuje sposób odtwarzania oraz sprawdzania poprawności wykonania kopii zapasowej, brak natomiast zapisów dot. częstotliwości testowania backupów (rekomendacja nr 27 dot. testowania

	wykonywanych kopii zapasowych).
Rekomendacja:	Zaleca się uzupełnienie procedury i regularne testowanie wykonywanych kopii zapasowych.
Kategoria oceny	2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.
Odpowiedź jednostki:	Zgrywanie kopii zapasowych oraz ich testowanie odbywa się raz w tygodniu. Jednocześnie z dniem 1 października 2009 r. uruchomione zostało narzędzie Veritas NetBackup, które automatycznie tworzy kopie bazy danych (systemu SIMIK KSI 07-13) na nośnikach wymiennych, które znajdują się w innym pomieszczeniu. Wszystkie powyżej wymienione czynności zostały ujęte w zmodyfikowanej procedurze tworzenia kopii zapasowych systemu KSI SIMIK 07-13. Procedura została przyjęta i zatwierdzona przez dyrektora DI w MF.

3.1.6.12

Ustalenie:	Obecnie cała infrastruktura techniczna (serwerowa) dla systemu KSI jest zlokalizowana w serwerowni w podziemiach budynku Ministerstwa Finansów. Zastosowany elektroniczny system kontroli dostępu do serwerowni jest niezależny od głównego systemu kontroli dostępu do pomieszczeń w budynku MF. Ustalono, iż nie jest prowadzony rejestr wejść osób nie posiadających stałego dostępu do (serwerowi rekomendacja nr 29 dot. dostępu fizycznego do pomieszczenia serwerowi).
Rekomendacja:	Zaleca się rejestrowanie wejść osób nie posiadających stałego dostępu do serwerowni (np. serwisantów, audytorów, itp.), jak również przeprowadzanie okresowej kontroli tego rejestru pod kątem zasadności obecności tych osób, jak również określenie odpowiedzialności za ten proces.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Zostanie wprowadzony dokument <i>Rejestr wejść do serwerowni 0106</i> , w którym będzie prowadzona ewidencja wejścia osób nie posiadających stałego dostępu do serwerowni 0106. Wyżej wymieniony dokument będzie cyklicznie (raz w miesiącu) sprawdzany pod kątem zasadności wymienionych w nim osób.

3.1.6.13

Ustalenie:	Infrastruktura techniczna dla systemu. jest obecnie zasilana z gwarantowanego źródła zasilania (zasilanie z 2 linii energetycznych, centralny UPS, agregat prądotwórczy, automatyczne przełączanie). Nie potwierdzono jednakże

opracowania i wdrożenia formalnych procedur utrzymania i regularnego testowania urządzeń zasilania serwerowni (rekomendacja nr 31 dot. opracowania i wdrożenia formalnych procedur utrzymania i regularnego testowania urządzeń zasilania awaryjnego oraz innych urządzeń zasilających w systemie KSI).

Rekomendacja: Zaleca się opracowanie i wdrożenie formalnych procedur utrzymania i regularnego testowania urządzeń zasilania awaryjnego.

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Zasilanie serwerowni 0106, w której znajduje się KSI SIMIK 07-13 jest objęte 36 miesięczną gwarancją licząc od 1 października 2007 r. i podlega regularnym przeglądom i konserwacji nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

3.1.6.14

Ustalenie: Zmiany w infrastrukturze IT systemu przełożyły się bezpośrednio na wydłużenie prac nad analizą ryzyka (rekomendacja nr 34 dot. przeprowadzenia weryfikacji oraz uzupełnienia opracowanej analizy ryzyka o elementy związane z monitorowaniem infrastruktury teleinformatycznej).

Rekomendacja: Zaleca się weryfikację oraz uzupełnienie opracowanej analizy ryzyka o elementy związane z monitorowaniem infrastruktury teleinformatycznej (ze szczególnym uwzględnieniem najważniejszych aktywów).

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Analiza ryzyka dla KSI, z uwzględnieniem procesów biznesowych które mają bezpośrednie przełożenie na funkcjonowanie systemu jest w trakcie realizacji i prowadzona jest wspólnie z Departamentem Koordynacji Wdrażania Funduszy UE w MRR. Analiza ta uwzględnia zmiany wprowadzone w infrastrukturze IT, oraz elementy związane z monitorowaniem infrastruktury głównej systemu KSI SIMIK 07-13. Przewidywany termin zakończenia prac nad dokumentem: 18.12.2009 r.

3.1.6.15

Ustalenie: Prace nad przygotowaniem procedury dotyczącej oceny i wdrażania rekomendacji audytowych nie zostały zakończone (rekomendacja nr 36 dot. wdrożenia procedury dotyczącej oceny i wdrażania rekomendacji audytowych).

Rekomendacja: Zaleca się wdrożenie procedury dotyczącej oceny i wdrażania

rekomendacji audytowych.

Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Zostanie przygotowana i wdrożona procedura odnosząca się do oceny i wdrażania rekomendacji audytowych. Zdefiniowany zostanie 6 miesięczny okres weryfikacji wdrożenia zaleceń i rekomendacji audytowych, co będzie wyrażone stosownym raportem. Termin realizacji: 31.12.2009 r.

W zakresie objętym badaniem przeprowadzonym w dniach od 25 września 2009 roku do 9 listopada 2009 roku oraz w dniach od 11 do 13 stycznia 2010 roku potwierdzono, że:

- Zagadnienia przeglądu i aktualizacji PBI zostały określone w dokumencie *Zasady aktualizacji dokumentacji bezpieczeństwa*.
- Dokumenty posiadają metrykę „Historia zmian”.
- W umowach zawieranych ze stronami trzecimi zostały określone klauzule dotyczące kar umownych z tytułu niewykonania umowy lub w przypadku niedotrzymania terminów określonych w umowie.
- Pracownicy (osoby obsługujące system KSI) mają sporządzony *Opis stanowiska pracy*, zawierający główne zadania realizowane na danym stanowisku pracy. Każdy z pracowników pełniących funkcje Administratorów Merytorycznych (AM) ma ponadto nadawane imienne upoważnienie do pełnienia funkcji Administratora Merytorycznego.
- Przypadki naruszenia bezpieczeństwa KSI SIMIK 07-13 są zgłaszane i procedowane zgodnie z dokumentem *Service desk dla KSI SIMIK 07-13*.
- Zasady dostępu użytkowników do systemu oraz polityka haseł zostały formalnie określone w dokumencie głównym *Polityki Bezpieczeństwa Informacji dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*.
- Nadawanie i odbieranie uprawnień w systemie KSI odbywa się na podstawie przesłanego *Wniosku*, zgodnie z przyjętą formalną procedurą.
- Została opracowana procedura *Przeprowadzanie okresowych przeglądów kont Użytkowników w bazie produkcyjnej i szkoleniowej*. Jej celem jest określenie czynności związanych z wykonywaniem zadań w ramach przeprowadzania okresowych przeglądów kont użytkowników w bazie produkcyjnej i szkoleniowej oraz przeprowadzanie okresowych przeglądów aktywności użytkowników KSI (SIMIK 07-13). Zgodnie z ww. procedurą na podstawie raportu z narzędzia Oracle Discoverer, identyfikującego aktywność użytkowników, blokowane są konta użytkowników utworzonych wcześniej niż dwa miesiące od daty sporządzenia raportu.
- W systemie KSI zostały wdrożone mechanizmy dotyczące odpowiedniej „siły” hasła, tj. długość minimum 8 znaków i złożoność haseł (musi zawierać co najmniej litery i cyfry).

- Dostęp do pomieszczenia serwerowni jest chroniony i kontrolowany przez elektroniczny system kontroli dostępu, niezależny od głównego systemu kontroli dostępu do pomieszczeń w budynku Ministerstwa. Stały dostęp do serwerowni posiadają jedynie uprawnieni administratorzy techniczni (w serwerowni, poza systemem SIMIK, znajduje się infrastruktura techniczna innych systemów informatycznych, wykorzystywanych przez Ministerstwo Finansów).
- Dostęp do systemu KSI SIMIK 07-13 możliwy jest poprzez łącza internetowe – zalogowanie do systemu i przetwarzanie informacji w systemie możliwe jest z każdego komputera wyposażonego w przeglądarkę internetową i podłączonego do Internetu. Komunikacja z systemem odbywa się przy użyciu połączenia szyfrowanego za pomocą protokołu *https*, z wykorzystaniem protokołu *SSL*. Użytkownicy muszą podać w trakcie logowania identyfikator (login) oraz hasło.
- W celu ochrony certyfikatów *SSL* dla domeny *www.0713.simik.gov.pl* wykorzystywana jest *Procedura przechowywania certyfikatu SSL dla domeny www.0713.simik.gov.pl*.
- Pracownicy Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Rozwoju Regionalnego opracowali wytyczne, *Zalecenia dotyczące zabezpieczenia komputerów użytkowników*, dotyczące zasad ochrony komputerów klienckich użytkowników.
- Stacje robocze użytkowników w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego są chronione zgodnie z zasadami obowiązującymi w MRR oraz zgodnie z dokumentem *Zalecenia dotyczące zabezpieczenia komputerów użytkowników*.
- Serwery systemu SIMIK są administrowane i zarządzane poprzez sieć LAN Ministerstwa Finansów, dostęp posiadają jedynie administratorzy techniczni. Nie jest możliwy zdalny dostęp spoza siedziby Ministerstwa Finansów. Dostęp do serwerów aplikacyjnych jest możliwy jedynie ze stacji roboczych administratorów (tylko z określonych adresów IP). Natomiast w przypadku serwerów bazodanowych jedyną możliwością administrowania jest podłączenie się z komputera do przełącznika w serwerowni (nie ma możliwości zdalnego administrowania).
- Środowisko testowe jest rozdzielone od środowiska produkcyjnego – są one zainstalowane na odrębnym sprzęcie.
- Przed wdrożeniem oprogramowania lub jego aktualizacji/zmian/poprawek przeprowadzane są wielostopniowe testy. Zasady postępowania przy przenoszeniu oprogramowania do środowiska produkcyjnego aplikacji KSI SIMIK 07-13 zostały określone w *Procedurze przenoszenia oprogramowania do środowiska produkcyjnego*. Repozytorium wersji aplikacji znajduje się w narzędziu ClearCase do którego mają dostęp Administratorzy Techniczni.
- Sposób odtworzenia aplikacji na wypadek nieudanej instalacji oprogramowania został opisany w *Procedurze backupu KSI SIMIK 07-13*.

- Wycofywanie sprzętu i niszczenie nośników informacji odbywa się zgodnie z dokumentem *Procedura postępowania z nośnikami informacji w przypadku likwidacji urządzeń komputerowych*.
- Użytkownicy są zobowiązani do informowania o wszelkich nieprawidłowościach i zauważonych błędach w działaniu KSI SIMIK 07-13, zgodnie z dokumentem *Service Desk dla KSI SIMIK 07-13*.
- Dokument *Service Desk dla KSI SIMIK 07-13* zawiera szczegółową procedurę postępowania ze zgłoszeniem problemu merytorycznego / obsługowego / technicznego / zmiany oraz ze zgłoszeniem incydentu dotyczącego bezpieczeństwa.
- Wszystkie zgłoszenia rejestrowane są w systemie Clear Quest.
- Zagadnienia związane z naruszeniem bezpieczeństwa informacji zostały sprecyzowane w *Polityce Bezpieczeństwa Informacji dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*.
- Informacje o zgłoszonych przypadkach naruszenia bezpieczeństwa są ujmowane w kwartalnych raportach bezpieczeństwa KSI SIMIK 07-13.
- Moduł XML służący do importowania danych z Lokalnych Systemów Informatycznych zawiera funkcjonalności weryfikujące poprawność danych importowanych do KSI.
- Każda operacja skutkująca zmianą wartości pola w bazie danych (jak np. dodanie, usunięcie, edycja wniosku aplikacyjnego/umowy o dofinansowanie/wniosku o płatność, przeliczenie wartości w polach numerycznych) zapisywana jest w historii zmian. Historia ta nie jest widoczna dla użytkownika aplikacji (nie jest dostępna z poziomu aplikacji), ale możliwe jest uzyskanie tych informacji z poziomu aplikacji Oracle Discoverer. Standardowo historia zmian zawiera informacje o osobie, która utworzyła dane pole, osobie dokonującej zmiany i dacie dokonania zmiany, nazwie zmienianego pola oraz starej i nowej jego wartości.
- W umowie na wykonanie systemu KSI zostały zawarte uregulowania dotyczące własności kodu oprogramowania będącego przedmiotem umowy.
- Zdefiniowany został dokument *Procedura backupu KSI SIMIK 07-13* określający zasady postępowania w zakresie sporządzania, testowania i odtwarzania kopii bezpieczeństwa. Procedura ma zastosowanie do backupu serwerów aplikacyjnych i bazodanowych KSI SIMIK 07-13.
- Został opracowany dokument *Plan ciągłości działania Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*. Plan obejmuje działania prewencyjne (przeciwdziałające utracie ciągłości działania KSI SIMIK 07-13) oraz plan awaryjny określający działania związane z powiadamianiem osób zobowiązanych do podejmowania działań w przypadku awarii krytycznych, reagowaniem w sytuacjach kryzysowych, odtwarzaniem systemów informatycznych i danych.

3.1.6.16

Ustalenie: W Ministerstwie Finansów nie zostały opracowane formalne

wytyczne dotyczące podpisywania z współpracującymi firmami zewnętrznymi umów o zachowaniu poufności. Stwierdzono, że w części podpisanych umów (weryfikowanych w trakcie prowadzonych prac audytowych) – na dostawę sprzętu z oprogramowaniem oraz na wykonanie audytu informatycznego systemu KSI – zostały zapisane sformułowania dotyczące zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych przez Wykonawcę. Jednakże w umowie dotyczącej wykonania prac programistycznych w projekcie SIMIK oraz świadczenia asysty technicznej nie zostały sprecyzowane zasady dotyczące zachowania poufności.

Rekomendacja: Zaleca się rozważenie konieczności włączania do poszczególnych umów ze stronami trzecimi (zawieranych w przyszłości) elementów dotyczących zachowania w poufności informacji dotyczących przedmiotu umowy uzyskanych przez Wykonawcę w trakcie wykonywania umowy.

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Wszystkie umowy podpisywane przez DI są opiniowane przez Departament Prawny MF. Przy podpisywaniu kolejnych umów rekomendacja zostanie rozważona.

3.1.6.17

Ustalenie: W umowach zawieranych ze stronami trzecimi nie został określony formalny wymóg przestrzegania przez wykonawców zewnętrznych zasad wynikających z *Polityki Bezpieczeństwa Informacji dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13*.

Rekomendacja: Zaleca się rozważenie zasadności włączenia do poszczególnych umów (zawieranych w przyszłości ze stronami trzecimi) elementów dotyczących bezpieczeństwa informacji, takich jak na przykład: polityka bezpieczeństwa informacji, procedury ochrony aktywów instytucji, odpowiedzialność związana z instalowaniem i utrzymywaniem oprogramowania i sprzętu, polityka kontroli dostępu, ustalenia w stosunku do raportowania, zawiadamiania i śledzenia incydentów związanych z bezpieczeństwem informacji oraz naruszeń bezpieczeństwa, kryteria wydajności, zasady monitorowania i raportowania, itp.

Kategoria oceny 1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź jednostki: Przy podpisywaniu kolejnych umów rekomendacja zostanie rozważona.

3.1.6.18

Ustalenie:	Nie został wykonany spis wszystkich ważnych aktywów powiązanych z systemem KSI (zawierający między innymi informacje potrzebne do odtworzenia po katastrofie, łącznie z typem aktywu, formatem, lokalizacją, informacją o kopii zapasowej, licencjach i wartości biznesowej). Została jedynie sporządzona inwentaryzacja fizyczna urządzeń.
Rekomendacja:	Zaleca się, aby wszystkie aktywa były jasno zidentyfikowane oraz aby został sporządzony i utrzymywany spis wszystkich ważnych aktywów (zawierający między innym takie elementy jak właściciel aktywu, klasyfikacja bezpieczeństwa, informacje potrzebne do odtworzenia po katastrofie, łącznie z typem aktywu, formatem, lokalizacją, informacją o kopii zapasowej, licencjach i wartości biznesowej, itp.).
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	W odniesieniu do wspomnianej w rekomendacji inwentaryzacji fizycznej urządzeń, w posiadaniu MF jest również: spis wszystkich wykorzystywanych licencji, wytworzone procedury i dokumentacja administracyjna (niezbędne do zainstalowania systemu oraz bazy danych) oraz zaktualizowany opis infrastruktury KSI SIMIK 07-13 (zawarty w dokumencie „Opis architektury systemu KSI SIMK 07-13”). Powyższe dokumenty zawierają pełną informację potrzebną do odtworzenia systemu po katastrofie.

3.1.6.19

Ustalenie:	Nie zostały opracowane procedury służące do oznaczania informacji (fizycznej i elektronicznej).
Rekomendacja:	Zaleca się opracowanie i wdrożenie odpowiedniego zbioru procedur służących do oznaczania informacji i postępowania z nimi według przyjętego schematu klasyfikacji informacji.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Informacja jest oznaczana zgodnie z procedurami MF DI.

3.1.6.20

Ustalenie:	Umowa nr C/785/08/CI/B/1295 zawarta pomiędzy Ministerstwem Finansów i firmą ComArch S.A. wygasła w czerwcu br. Obecnie trwa postępowanie przetargowe, mające na celu wyłonienie firmy zewnętrznej, które będzie nadal wspierać oprogramowanie KSI i która będzie opiekować się sprzętem (serwerami), na którym jest zainstalowane to oprogramowanie. W trakcie prowadzonych

prac audytowych nie zidentyfikowano mechanizmów zapewniających zapisywanie w umowach z firmami zewnętrznymi wymagań odnoszących się do elementów bezpieczeństwa, docelowego poziomu usług i nieakceptowalnego poziomu usług, zarządzania usługami sieciowymi, prawa dostępu w celu przeprowadzenia audytu jakości i dokładności prowadzonych prac.

Zaleca się, aby wymagania odnoszące się do elementów bezpieczeństwa, poziomu usług, zarządzania wszystkimi usługami sieciowymi były określone i włączone do odpowiednich umów na dostarczanie tych usług, niezależnie od tego, czy są one realizowane własnymi środkami, czy zlecane na zewnątrz.

Rekomendacja:

Zaleca się ponadto rozważenie zapisywania w zawieranych w przyszłości umowach z firmami zewnętrznymi prawa dostępu w celu przeprowadzenia audytu jakości i dokładności prowadzonych prac, zarówno przez pracowników instytucji, jak również przez audytorów zewnętrznych.

Kategoria
oceny

1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź
jednostki:

Przy podpisywaniu kolejnych umów rekomendacja zostanie rozważona.

3.1.6.21

Ustalenie:

W trakcie prowadzonych prac audytowych stwierdzono, że w *Polityce Bezpieczeństwa Informacji dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13* brak jest zapisów dotyczących powtórznego wykorzystania tego samego hasła (historii używanych haseł).

Rekomendacja:

Zaleca się weryfikację dokumentów dotyczących bezpieczeństwa informacji oraz uzupełnienie tych zapisów o zakaz powtórznego wykorzystania tego samego hasła (wprowadzenie historii używanych haseł) oraz wdrożenie tych ustawień zarówno w systemach operacyjnych, jak również w aplikacjach.

Kategoria
oceny

1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź
jednostki:

Odpowiednie ustawienia w systemach operacyjnych zostaną wprowadzone oraz zostanie uaktualniony dokument PBI KSI.

3.1.6.22

Ustalenie:

Zgodnie z otrzymanymi informacjami hasło administratora serwerów KSI jest znane jedynie administratorom. Hasło administratora lokalnego nie zostało zapisane i nie jest przechowywane w bezpieczny sposób (np. w szafie pancерnej) na wypadek nagłej potrzeby (np. awarii podczas

nieobecności administratorów).

Rekomendacja:

Zaleca się spisanie haseł administracyjnych oraz wdrożenie procedur zapewniających bezpieczne ich przechowywanie oraz określających zasady użycia i odpowiedzialność za okresową zmianę.

Kategoria
oceny

1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź
jednostki:

Zostanie wdrożona procedura zmiany i przechowywania haseł administratorów obowiązujących w DI.

3.1.6.23

Ustalenie:

Zgodnie z otrzymanymi informacjami użytkownicy systemu SIMIK posiadają możliwość usuwania dokumentów. Usuwanie jednak podlega ograniczeniu polegającemu na tym, że nie można usunąć danego dokumentu (np. umowy), jeśli istnieją dokumenty związane (np. wnioski o płatność). W przypadku obsługi wniosków w ramach PO KL dodatkowo zostało wprowadzone ograniczenie uprawnień usuwania danych jedynie dla osób pełniących funkcję Administratora Merytorycznego w poszczególnych instytucjach. W pozostałych programach operacyjnych nie zostały wprowadzone takie ograniczenia.

Rekomendacja:

Zaleca się rozważenie zasadności i możliwości wprowadzenia ograniczenia użytkownikom praw do usuwania danych we wszystkich programach operacyjnych, na przykład pozostawiając uprawnienia umożliwiające usuwanie danych jedynie Administratorom Merytorycznym.

Kategoria
oceny

1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

Odpowiedź
jednostki:

Wprowadzono dwie procedury w obszarze weryfikacji procesu usuwania danych:

a) Procedura usuwania danych z KSI SIMIK 07-13. Powyższa procedura umieszczona jest na naszej stronie internetowej. Dodatkowo przekazywana była mailowo do Administratorów Merytorycznych w ramach dokumentu Podstawowe Procedury, Zalecenia Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Dotyczące KSI SIMIK 07-13 (Materiał Pomocniczy Dla Administratorów Merytorycznych oraz Użytkowników KSI SIMIK 07-13);

b) Procedura monitorowania usuwania danych z KSI SIMIK 07-13 (Procedura nie jest umieszczona na naszej stronie internetowej. Była jedynie przekazywana mailowo do Administratorów merytorycznych w ramach dokumentu Podstawowe Procedury, Zalecenia Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Dotyczące KSI SIMIK 07-13 (Materiał Pomocniczy Dla Administratorów Merytorycznych oraz Użytkowników KSI SIMIK 07-13) Powyższe procedury

wyczerpują możliwości monitorowania procesu usuwania danych w systemie przez IK NSRO. W odniesieniu do ograniczenia uprawnień użytkowników (np. odebranie praw do usuwania danych) właściwość w tym zakresie leży w gestii IZ. W przypadku PO KL wybrano rozwiązanie zawężające uprawnienia. W przypadku pozostałych programów użytkownicy mają możliwość usuwania przy zastosowaniu się do wymienionej powyżej procedury - Procedura usuwania danych z KSI SIMIK 07-13.

3.1.6.24

Ustalenie:	W <i>Planie ciągłości działania KSI SIMIK 07-13</i> zostały przedstawione zagadnienia związane ze szkoleniami dla Zespołu Kryzysowego (ZK). Szkoleniami z zakresu planowania ciągłości działania powinni zostać objęci pracownicy po powołaniu do składu ZK, wszyscy członkowie ZK (nie rzadziej niż raz na trzy lata, w zakresie zależnym od potrzeb), wszyscy członkowie ZK w przypadku wprowadzenia istotnych aktualizacji planów awaryjnych. Harmonogram szkoleń zatwierdza Administrator Informacji. Zgodnie z otrzymanymi informacjami pracownicy odbyli jedynie szkolenie zewnętrzne „Zarządzanie ciągłością działania w aspekcie zarządzania jakością usług IT”. W trakcie prowadzonych prac audytowych nie potwierdzono istnienia harmonogramu szkoleń z zakresu obowiązujących planów awaryjnych (<i>Planu ciągłości działania KSI SIMIK 07-13</i>), jak również nie potwierdzono przeprowadzania szkoleń z tego zakresu.
Rekomendacja:	Zaleca się prowadzenie (dla pracowników zaangażowanych w zapewnienie ciągłości działania systemu) regularnych szkoleń z zakresu zapewnienia ciągłości działania tak, aby zapewnić, że wszyscy członkowie zespołów odtwarzających lub inny odpowiedni personel są zaznajomieni z planami, swoją odpowiedzialnością w zakresie zapewnienia ciągłości działania i bezpieczeństwa informacji oraz znają swoje role w momencie uruchomienia planu.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	Z uwagi na planowane przeniesienie KSI do MRR w styczniu 2010 szkolenia nie są planowane.

3.1.6.25

Ustalenie:	W <i>Planie ciągłości działania KSI SIMIK 07-13</i> został określony „Plan awaryjny” obejmujący działania związane z reagowaniem w przypadku awarii krytycznych, elementy powiadamiania kluczowych osób oraz działania związane z odtwarzaniem systemu i danych. Zostały w nim uwzględnione następujące zagadnienia: awaria, skutek awarii,

	osoba podejmująca działania naprawcze oraz działania naprawcze (wymienione w porządku priorytetowym w ramach określonej awarii). Brak jest jednakże szczegółowych procedur i instrukcji dotyczących podejmowanych działań.
Rekomendacja:	Zaleca się opracowanie i wdrożenie szczegółowych procedur umożliwiających odtworzenie i przywrócenie operacji biznesowych i dostępności informacji w wymaganych przedziałach czasowych, jak również procedur eksploatacyjnych uruchamianych po zakończeniu odtwarzania i przywrócenia działalności.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	MF posiada pełną dokumentację administracyjną (niezbędną do zainstalowania systemu i bazy danych) oraz opis infrastruktury KSI SIMIK 07-13 łącznie z wszystkimi wykorzystywanymi licencjami i inwentaryzacją infrastruktury technicznej. Powyższe dokumenty zawierają pełną informację potrzebną do odtworzenia systemu po katastrofie.
3.1.6.26	
Ustalenie:	W <i>Polityce Bezpieczeństwa Informacji dla Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 07-13</i> nie zostały uwzględnione kwestie związane z zagadnieniami użytkownika prawnie zastrzeżonego oprogramowania oraz informacji i materiałów, które mogą być objęte prawami do własności intelektualnej.
Rekomendacja:	Zaleca się wdrożenie polityki zgodności z prawami do własności intelektualnej (np. w ramach PBI), która określa legalne użycie oprogramowania i informacji, jak również podnoszenie świadomości użytkowników w zakresie ochrony własności intelektualnej.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	W związku z planowanym w styczniu br. przeniesieniem KSI do MRR, MF nie planuje realizacji i wdrożenia w/w zmian w PBI.
3.1.6.27	
Ustalenie:	Zgodnie z otrzymanymi informacjami logi z aplikacji przechowywane są w katalogu, w którym instalowana jest aplikacja, natomiast dostęp do plików logów mają wszyscy administratorzy.
Rekomendacja:	Zaleca się rozważenie możliwości zabezpieczenia logów poszczególnych systemów, tak aby administrator systemu nie miał możliwości nieautoryzowanej edycji/usunięcia z logu informacji o swoich działaniach bądź usunięcia całego logu.

Zaleca się również wdrożenie procedur formalnie określających okres przechowywania dzienników audytu (logów), jak również określający konieczność ewentualnej archiwizacji poszczególnych logów.

Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	W katalogu domowym aplikacji KSI SIMIK 07-13 znajdują się logi, które zawierają informację na temat godziny zalogowania do systemu. Pełna informacja aktywności użytkownika w aplikacji KSI przechowywana jest w tabelach bazy danych KSI, do której dostęp autoryzowany jest przez login i hasło.

W zakresie objętym badaniem, które przeprowadzono w dniach 11 – 13 stycznia 2010 r. potwierdzono, że zostały wdrożone rekomendacje wskazane w następujących punktach niniejszego sprawozdania:

- 3.1.6.1 (rekomendacja dot. aktualizacji głównych dokumentów dotyczących bezpieczeństwa IT);
- 3.1.6.3 (rekomendacja nr 3 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. analizy ryzyka dla KSI SIMIK 07-13);
- 3.1.6.5 (rekomendacja nr 8 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. opracowania i wdrożenia procedur przeniesienia przetestowanego oprogramowania do środowiska produkcyjnego);
- 3.1.6.6 (rekomendacja nr 9 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. opracowania i wdrożenia procedur oraz mechanizmów przeglądu systemu po wgraniu zmian w systemie);
- 3.1.6.8 (rekomendacja nr 15 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. przeglądów i aktualizacji Planu ciągłości działania oraz przeprowadzania szkoleń i testów z tego zakresu);
- 3.1.6.10 (rekomendacja nr 26 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. wykonywania kopii zapasowych);
- 3.1.6.11 (rekomendacja nr 27 zawarta w *Sprawozdaniu z czynności sprawdzających w zakresie audytu zgodności systemów informatycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego* (wrzesień 2008) dot. testowania wykonywanych kopii zapasowych).

Wobec powyższych ustaleń stwierdzono, że Krajowy System Informatyczny SIMIK 07-13 działa, jest zdolny zapewnić wiarygodne i właściwe informacje, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.

3.1.7 Kluczowy wymóg kontrolny nr 7:

Właściwe działania zapobiegawcze i korygujące w sytuacji wykrycia błędów systemowych przez Instytucję Audytową (art. 62.1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 16.3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).

W zakresie objętym kontrolą potwierdzono, że istnieją procedury zapewniające odpowiedni przegląd i follow-up wyników audytów przeprowadzanych przez upoważnione organy zgodnie z art. 62 R 1083/2006 oraz że ten przegląd jest należycie dokumentowany.

W zakresie objętym kontrolą stwierdzono, iż w procedurze zapewniającej wdrożenie działań zapobiegawczych i korekcyjnych w sytuacji błędów systemowych konieczne są usprawnienia:

3.1.7.1

Ustalenie: Procedury opracowane przez Instytucję Zarządzającą nie zawierają precyzyjnych zapisów dotyczących działań zapobiegawczych i korekcyjnych w sytuacji wykrycia błędów systemowych, w przypadku gdy błędy te zostaną wykryte przez Instytucję Audytową. Nie opisano sposobu ustalenia ewentualnego wskaźnika korekty wydatków kwalifikowanych zawartych w poświadczeniach i deklaracjach wydatków zasad informowania, przeprowadzania szkoleń na temat zaistniałych błędów systemowych.

Rekomendacja: Zaleca się opracowanie procedur zapewniających wdrażanie działań zapobiegawczych i korekcyjnych w sytuacji wykrycia błędów systemowych.

Kategoria oceny: 2 – System działa, ale konieczne są usprawnienia.

Odpowiedź jednostki: Wprowadzono do IW IZ RPOWP procedurę 9.11. *Błędy systemowe* oraz zmieniono procedurę 1.8. *Procedurę analizy wyników audytów/kontroli przeprowadzonych przez instytucje audytowe (w tym audyt wewnętrzny), NIK i inne służby kontrolne, KE i inne upoważnione instytucje oraz informowania IPOC o wynikach kontroli i audytów przeprowadzonych w IZ RPOWP.*

IZ RPOWP zamierza wnioskować do Instytucji Certyfikującej o przeprowadzanie szkoleń na temat błędów systemowych.

3.1 INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA

3.2.1 Kluczowy wymóg kontrolny nr 1:

Jasna definicja, przydzielenie i podział funkcji pomiędzy oraz wewnątrz Instytucji Certyfikującej / Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji (art. 58 a), b), 59.2, 61 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 12 rozporządzenia nr Komisji (WE) nr 1828/2006).

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- spełniona została zgodność z zasadą podziału funkcji pomiędzy Instytucją Zarządzającą i Certyfikującą, a także wewnątrz Instytucji Certyfikującej;
- jasne rozdzielenie i podział funkcji (schemat organizacyjny, indykatorywna liczba stanowisk, udokumentowane procedury i instrukcje), włączając w to istnienie formalnego dokumentu, że zadania są delegowane do Instytucji Pośredniczących.

3.2.2 Kluczowy wymóg kontrolny nr 2:

Adekwatna ścieżka audytu i skomputeryzowane systemy (art. 61 b), e) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, art. 15 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- adekwatne dowody księgowe wydatków zadeklarowanych do KE są dostępne w skomputeryzowanym systemie księgowym;
- ścieżka audytu w instytucji certyfikującej powinna umożliwiać uzgodnienie wydatków zadeklarowanych do KE z deklaracjami wydatków otrzymanymi od instytucji zarządzającej/instytucji pośredniczących.

3.2.3 Kluczowy wymóg kontrolny nr 3:

Adekwatne procedury w celu zapewnienia, że certyfikacja wydatków opiera się na wiarygodnych podstawach (art. 61 b,) c), d) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- Instytucja Certyfikująca ustaliła jakiego rodzaju informacji potrzebuje nt. procedur wykorzystywanych przez Instytucję Zarządzającą oraz wdrożyła w uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą dla zapewnienia otrzymywania tych poświadczeń w regularnych odstępach czasu;
- Instytucja Certyfikująca przegląda raporty tworzone przez Instytucję Zarządzającą nt. postępów we wdrażaniu, włączając w to weryfikacje zgodnie z art. 13 rozporządzenia Rady (WE) nr -1828/2006;
- Instytucja Certyfikująca przegląda wyniki wszystkich audytów zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006;

- Instytucja Certyfikująca zapewniła, że wyniki tych sprawdzeń będą odpowiednio wzięte pod uwagę przy ustalaniu, czy istnieje odpowiednia podstawa dla potwierdzenia, że certyfikowany wydatek był zgodny z prawem i prawidłowy;
- Instytucja Certyfikująca dokonuje uzgodnienia i sprawdzenia arytmetycznego wniosków o płatność.

3.2.4 Kluczowy wymóg kontrolny nr 4:

Satysfakcjonujące procedury dla prowadzenia ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych (art. 61 f) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 20 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- Instytucja Certyfikująca prowadzi rejestr kwot odzyskanych i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji. Kwoty odzyskane będą zwracane do budżetu ogólnego UE przed zamknięciem programu operacyjnego poprzez potrącenie ich z następnej deklaracji wydatków;
- do 31 marca każdego roku, począwszy od 2008 r. instytucja certyfikująca przekazuje KE oświadczenie wg wzoru z Aneksu XI rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006.

3.3 INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA W CERTYFIKACJI

3.3.1 Kluczowy wymóg kontrolny nr 1:

Jasna definicja, przydzielenie i podział funkcji pomiędzy oraz wewnątrz Instytucji Certyfikującej / Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji (art. 58 a), b), 59.2, 61 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 12 rozporządzenia nr Komisji (WE) nr 1828/2006).

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- spełniona została zgodność z zasadą podziału funkcji pomiędzy Instytucją Zarządzającą i Certyfikującą/Instytucją Pośredniczącą w Certyfikacji, a także wewnątrz Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji;
- jasne rozdzielenie i podział funkcji (schemat organizacyjny, indykatorywna liczba stanowisk, udokumentowane procedury i instrukcje), włączając w to istnienie formalnego dokumentu, że zadania są delegowane do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

3.3.2 Kluczowy wymóg kontrolny nr 2:

Adekwatna ścieżka audytu i skomputeryzowane systemy (art. 61 b), e) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, art. 15 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- adekwatne dowody księgowe wydatków zadeklarowanych do KE są dostępne w skomputeryzowanym systemie księgowym;
- ścieżka audytu w instytucji certyfikującej umożliwia uzgodnienie wydatków zadeklarowanych do KE z deklaracjami wydatków otrzymanymi od instytucji zarządzającej/instytucji pośredniczących.

3.3.3 Kluczowy wymóg kontrolny nr 3:

Adekwatne procedury w celu zapewnienia, że certyfikacja wydatków opiera się na wiarygodnych podstawach (art. 61 b), c), d) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

W zakresie objętym audytem potwierdzono, że:

- Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji ustaliła jakiego rodzaju informacji potrzebuje nt. procedur wykorzystywanych przez Instytucję Zarządzającą oraz wdrożyła w uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą dla zapewnienia otrzymywania tych poświadczeń w regularnych odstępach czasu;
- Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji przegląda wyniki wszystkich audytów zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006;
- Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji zapewniła, że wyniki tych sprawdzeń będą odpowiednio wzięte pod uwagę przy ustalaniu, czy

istnieje odpowiednia podstawa dla potwierdzenia, że certyfikowany wydatek był zgodny z prawem i prawidłowy;

- Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji dokonuje uzgodnienia i sprawdzenia arytmetycznego wniosków o płatność.

W zakresie objętym audytem stwierdzono, iż IPOC dokonuje przeglądu raportów tworzonych przez IZ na temat postępów we wdrażaniu stwierdzono, tym nie mniej niewielkie usprawnienia są wymagane:

3.3.3.1

Ustalenie:	W rozdziale 13.3. IW IPOC zawarto zapis wskazujący, iż odpowiedzialny pracownik analizuje otrzymany raport pod względem jego zgodności z wygenerowanymi uprzednio raportami z KSI (SIMIK 07-13)”. W liście sprawdzającej sprawozdanie roczne/końcowe z realizacji RPO stanowiącej załącznik nr 13.3.1 do IW IPOC brak jest pytań odnośnie weryfikacji sprawozdania rocznego/końcowego z danymi z KSI co może spowodować niepełną weryfikację przedmiotowego dokumentu.
Rekomendacja:	Zaleca się dostosowanie do zapisów Instrukcji Wykonawczej załącznika nr 13.3.1 „Wzór listy sprawdzającej sprawozdanie roczne/końcowe z realizacji RPO” poprzez ujęcie w przedmiotowej liście pytań dotyczących weryfikacji sprawozdania rocznego/końcowego z danymi w KSI.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne.
Odpowiedź jednostki:	W załączniku 13.3.1 „Wzór listy sprawdzającej sprawozdanie roczne / końcowe z realizacji RPO” ujęto zagadnienie dotyczące weryfikacji sprawozdania rocznego / końcowego z danymi zamieszczonymi w KSI SIMIK(07-13): „Czy informacje dotyczące płatności otrzymanych z KE są zgodne z danymi IPOC oraz z danymi zamieszczonymi w KSI SIMIK (07-13)?”. Wzór zmienionej, opracowanej przez IC listy sprawdzającej, włączony został do projektu Erraty nr 05/09 IWyk IPOC, zaakceptowanej przez Instytucję Certyfikującą w dniu 7 stycznia 2010 r. oraz zatwierdzonej przez Wojewodę Podlaskiego w dniu 13 stycznia 2010 r.

Ponadto w trakcie audytu stwierdzono:

3.3.3.2

Ustalenie:	Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji nie otrzymała zmienionych Wytycznych w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych, które odnoszą się do kwestii częściowego oraz końcowego zamknięcia pomocy i nie uzupełniła Instrukcji Wykonawczych w tym zakresie.

Rekomendacja:	Zaleca się po otrzymaniu do Instytucji Certyfikującej stosownych wytycznych zaleca się doprecyzować procedury dotyczące częściowego zamknięcia pomocy, a zwłaszcza uzupełnić o listę sprawdzającą, która ma stanowić załącznik do Instrukcji Wykonawczej IPOC.
Kategoria oceny	1 – System działa dobrze, tylko niewielkie usprawnienia są potrzebne. W nawiązaniu do ustalenia IA, pragnę poinformować, że doprecyzowane zostały Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków certyfikacji (...), w których wprowadzono zapis, iż w odniesieniu do warunków częściowego zamknięcia programów operacyjnych IC stosuje dokument Komisji Europejskiej pt. Guidance note on partial closure (COCOF 08/0043/02-EN).
Odpowiedź jednostki:	W odniesieniu do kwestii wprowadzenia procedury końcowego zamknięcia pomocy, uprzejmie informuję, że doprecyzowanie procedur w powyższym zakresie będzie możliwe po wydaniu stosownych wytycznych przez KE. W odniesieniu do rekomendacji, uprzejmie informuję, iż IPOC doprecyzował procedury w zakresie częściowego zamknięcia pomocy Erratą nr 5/09 do Instrukcji Wykonawczej IPOC, która została zaakceptowana przez Instytucję Certyfikującą w dniu 7 stycznia 2010 r. oraz zatwierdzona przez Wojewodę Podlaskiego w dniu 13 stycznia 2010 r.

3.3.4 Kluczowy wymóg kontrolny nr 4:

Satysfakcjonujące procedury dla prowadzenia ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych (art. 61 f) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 20 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).

W zakresie objętym audytem potwierdzono:

- że Instytucja Certyfikująca prowadzi rejestr kwot odzyskanych i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji. Kwoty odzyskane będą zwracane do budżetu ogólnego UE przed zamknięciem programu operacyjnego poprzez potrącenie ich z następnej deklaracji wydatków;
- przekazywanie przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji do Instytucji Certyfikującej, zbiorczej informacji dla RPO WPO za okres od początku realizacji programu do dnia 31 grudnia poprzedniego roku, dotyczącej ewidencji kwot odzyskanych i wycofanych, na podstawie której Instytucja Certyfikująca przekazuje Komisji Europejskiej oświadczenia wg wzoru z Aneksu XI rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006.

4. WYKAZ SKRÓTÓW

DO	Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów
IA	Instytucja Audytowa
UKS	Urząd Kontroli Skarbowej w Białymstoku
IZ	Instytucja Zarządzająca
IC	Instytucja Certyfikująca
IPOC	Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji
IW	Instrukcja Wykonawcza
KE	Komisja Europejska
KSI	Krajowy System Informatyczny
LSI	Lokalny System Informatyczny
MRR	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
NSRO	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
OSZiK	Opis Systemu Zarządzania i Kontroli
RPO WPo	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego
PT	Pomoc Techniczna
UE	Unia Europejska

PODSEKRETAŹ STANU
Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej

Andrzej Parafianowicz
Andrzej Parafianowicz
Pieczęć i podpis osoby

Zatwierdzające sprawozdanie

Ubiłko